

61. évf., 2007. X. 4., ára 50 dinár

29

Jó Pajtás

A jövő heti Jó Pajtás címdoldala és poszttere

Szia

Mostanában rengeteg a tanulnivalóm. Meg idehaza rám erőszakolták, hogy szombatig tegyek rendet a kamrában. Mert akkor hozzák a télire való tűzifát. Ezért csak röviden közlöm veled a legújabb hírt: Karesz barátom a születésnapjára egy elektromos biciklit kapott. A fotóját is megmutatom.

Este bedugja a csatlakozókábelt a fali dugaszolóba, így az éjszaka folyamán szép lassan feltöltődik az akku. Az akku az ülés alatt van, nézd csak meg job-

ban a fotót. Egy töltéssel másnap 40-50 kilométert tehet meg. A bicaj motorja tökéletesen csendesesen jár, ráadásul a pedált sem kell taposni. Azt mondja kényelmes így bicajozni.

Ezzel kapcsolatban csak egy kérdésem van: és mi lesz a lábizmok fejlesztésével?

No szevasz, megyek készülök a törőlle nőrzőre.

Gabi

Nahát!

A világ legerősebb emberét látjuk a képen, aki egyetlen lábmozdulattal kibillentette az olaszországi Pisa városában levő díszes tornyot. Ne izgulj, nem rongálóról van szó, csak egy egyszerű fotótrükkéről. Te is megpróbálhatod.

TE MEG ÉN

A hét fotója

Gyengéd anyai törődés pingvinéknél

Mindenféle
szerkentyűk

Önsétáltató robotblöfik

Usta vagy esténként megsétáltatni a kutyád? Bizony előfordul ilyesmi. Nemcsak nálad, másoknál is. A japánok kitalálták az önsétáltató robotkutyákat. (Etetned sem kell, csak néha feltöltened árammal!)

Ha tehát eljő a kutyasétáltatás ideje, és te épp egy érdekes filmet néznél szívesebben (esetleg a holnapi matekdolgozatra kell készülnöd), csak beprogramozod a blöki útírányát, kinyitod a kiskaput, és útnak indítod. Ha jól tápláltad be az útját, és a séta idejét, az idő letelte után ott fog ücsörögni a kapu előtt, bebocsátásra várva.

Igazán kényelmes, nem?

Kellemes időtöltés a nagyiéknál...

Szorcsik Barbara

Ürményi Ferenc

Fehér Anett

Bognár Boglárka

Dobrotka Katinka

Maletaški Krisztina

Cabafi Sándor

*A nagymamánál jó,
csak ott jó igazán.
A nagymamának sok keze van,
tesz-vesz szaporán.*

*Egyik kezével főz,
a másikkal mosogat,
a harmadikkal a fejemen
egy dudort borogat,
a sokadik kezével
kinyitja a tehénen a csapot,
s a tehénből máris
friss, meleg tej csobog.*

*A nagymamánál jó,
mert ott van a nagypapa,
aki a mezőről tücsökszavú
estét hoz haza.*

Milyen jó annak, akinek szeretetre méltó, jó nagyszülei vannak. Fecske Csaba költő is erről ír versében.

Ezúttal az **adai Cseh Károly iskola** diákjainak olvasom föl a költeményt. (Valamikor régen, nagyon régen magam is ezen iskola tanulója voltam.) **Dobrotka Mária** magyartanárnővel és diákjaival az iskola dísztermében beszélgettünk. **Bognár Boglárka, Fehér Anett, Szorcsik Barbara, Maletaški Krisztina, Cabafi Sándor, Ürményi Ferenc** és **Dobrotka Katinka** nyolcadikosok.

Miután meghallgatják a verset, Barbara mindjárt kijelenti, hogy bizony az ő nagymamája tud tehenet fejni, meg őt is megtanította. Nehogy azt gondoljátok, hogy valóban csak úgy „ki lehet nyitni a tehénen a csapot”.

– Míg a mamámék a tanyán laktak, sokszor 2-3 hetet is kint töltöttem náluk – kezd a mesélésbe Barbara. – Már négyévesen a mamám megtanított fejni. Nem könnyű, megvan annak is a technikája. Én elsajátítottam. Megtanultam már kiskoromban sütni, főzni, tejtermékeket készíteni. Vittük a piacra a túrót, tejfölt, oltott túrót, sajtot... Ma már itt laknak a városban, de most is van két tehenük, vannak csirkéik... Most is gyakran találkozunk, s bizony bele-beleszól az öltözködésembe: nem engedi, hogy csicsásan öltözzem. A nyáron befestettem pirosra a hajamat. Ne mondjam, megkritizált, pedig neki is lila a haja, vagyis olyan padlizsán színű...

– Az én mamáméknak hatalmas istállójuk van, benne: nyolc tehen, egy bika és négy kisborjú – dicsekszik Krisztina –, meg sok malac, kacs... Kezdetben féltém a nagy állatoktól, mikor meglettek kisborjúk, az egyik megnyalta a kezemet, azóta megbarátkoztam velük. A mamám tud fejni, de én nem. Tényleg nem könnyű. Meg nem merek. Ők Adán élnek, gyakran elmegyek hozzájuk, s ilyenkor sütünk, főzünk. Megtanultam kelt kalácsot készíteni. A moholi nagyim már vagányabb, festi a haját, futni jár a Tisza-partra...

– A tatámmal ki-ki járunk a gyümölcsösbe fát ültetni, veteményezni, locsolni – kapcsolódik a beszélgetésbe Sanyi –, mert nem szereti a piacon vett dolgokat, szerinte ki tudja, mivel permetezték... Nagyon vitális, pedig már 74 éves, s ő is szokott futni, úszni...

– Egyik mamámtól kiskoromban megtanultam főzni – emlékszik vissza Katinka –, én reszeltem a sajtot a kedvenc ételhez, a sajtos tésztához. A másik nagyi, ha lázas voltam, borogatott.

Ő már 78 éves, s még ma is segít a matektanulásban, ugyanis nyugdíjas matektanár. A Dobrotka tatám szintén nyugdíjas, ő földrajztanár, sokat mesélt nekem, tanított, s megszerettette velem a földrajtot.

– Az én mamám fodrász – mondja Feri. – Már tíz éve ő is nyugdíjas, de még mindig dolgozik. Szeretem, mert sokat foglalkozik velem, meg viccelődik. Most is ő főz, gondoskodik rólam. Kiskoromban vigyázott rám, mikor a szüleim dolgoztak, s emlékszem egyszer, mikor nyírta a hajamat, belenyírt a fülembe. No, nem volt vészes. Szerettem hallgatni, mikor a gyermekkoráról mesélt. Abban az időben, ha rosszak voltak, nem egyest kaptak, hanem verést, mégpedig vesszővel...

– Valamikor a mamám is életvidám volt, labdázott velünk – meséli Boglárka –, de mióta a tatám nincs köztünk, mindig szomorú. Próbálok biztatni, hogy pozitívan gondolkodjon... Emlékszem, kiskoromban ő tanított meg járni. „Gyere, Boglárka, gyere!” – mondogatta, s cukorkával csalogatott. Később megtanított írni, olvasni.

– Nekem is kellemes időtöltés a nagyinál lenni – szólal meg Anett –, s mikor ott vagyunk mi négyen, az unokái, akkor együtt tervezzük a programokat. Ott is alszunk. Mivel én vagyok a legidősebb, sokat segítek. Nagy ebéd van ilyenkor, persze azt főzünk, amit mi szeretünk. Megtanított hímezni is. Azért megkritizál, ha túl rövid a blúzom, hogy kilátszik a derekam, a köldököm...

Mindenki szereti a nagyszüleit, ki ezért, ki azért, s ha örömet akartok szerezni nekik, minél sűrűbben látogassátok meg őket!

**Október 5-e,
a pedagógusok világnapja**

Tanárok nagyító alatt

Avagy: őszintén arról, hogy milyen is a jó tanár

Azentai Emlékkiskola 7. c-seinek jutott az a kedvező alkalom, hogy nyíltan, őszintén elmondhassák véleményüket a tanárokról. Arról, hogy melyik tanárt kedvelik és miért. És azt is, hogy milyen hibájuk van a tanároknak. Kedves tanárok! Remélem, nem haragszanak meg az őszinte véleményekért. – Sőt, még segítségükre is válhat egy-két jó ötlet.

Beszélgetőtársaim: **Csabai Csilla, Sárosi Réka, Körösi Gergely, Erős Bence, Molnár Gábor Renáta, Horváth Electra, Markovics Tamara.**

• Bizonyára vannak kedvenc tanáraitok. Miért szeretitek őket? Milyenek a jó tanárok?

Réka: – A jó tanár először is kedves. Nem fenyeget fölmérővel.

Csilla: – Nem kér sok házi feladatot. Én azt szeretem, ha egy tanár nem szósznerinti „bemagolós” felelést vár el, hanem értékeli, ha az anyagot a saját szavaimmal mondom el.

Bence: – A nem szigorú tanárokat kedvelem. És azt, hogy ha valamit nem tudunk, akkor segít. Ha felelés közben elakadunk, elég lenne pár buzdító szó, könnyebben menne a felelés.

Renáta: – Egy jó tanár kedves, nem szigorú, nem ad sok házi feladatot. Érthetően magyaráz. Sajnos vannak olyan tanárok is, akik olyan gyorsan és összetetten beszélnek, hogy nem tudjuk követni, nem értjük, mit mondanak. Vagy túl halkán beszélnek – az se jó, mert az utolsó padból szinte semmit sem lehet hallani.

Tamara: – Azokat a tanárokat kedvelem, akik segítenek a tanulásban, figyelemmel kísérik a jegyeinket, bátorítanak, ösztönöznek.

• Állandóan változik a kor, a divat, ti is változtok, minden változik. Mit szeretnétek, milyen irányba változzanak a tanárok?

Gergő: – Legyenek elnézőbbek a tanárok a diákok öltözködési szokásaival és hóbortjaival szemben. A fiatalos gondolkodású tanárokat sokan szeretik.

Bence: – Szerintem adjanak a tanárok még több ötöst!!!

Electra: – Annak örülnék, ha nemcsak mindig a szokásos módon, tankönyvből tanulnánk. Én például nagyon szeretek szerkeszteni mindenfélét. Legyen jobban része a tanórának az újság, az internet, a videó, a játék, a játékos tanulás... stb.

Réka: – Az lenne a lényeg, hogy a tanár megítélson bennünket az összetartásra. Hogy ne egymás ellen cselekedjünk, hanem egymásért. Hetedikesként úgy érzem, ebben kell a tanár segítsége. Például ne járjon dicséret az áruklodásért, és tanuljunk meg egymást segíteni, ösztönözni.

Gergő: – Én nagyon szeretem, amit a tanárok mesélnek a saját diákeveikről, amikor olyan idősök voltak, mint mi. Egyik tanárunk mesélte, hogy ők fiatalon a sínre tették a fémépényt, és amikor egy vonat átment rajta, szépen lelapította azt. Ilyen történeteket jó hallani.

Renáta: – Volt egy olyan történelemóránk, amikor négyes-ötös csoportokban kellett feldolgozni különböző témákat (művészet, vallás, sport...). Otthon is készültünk rá, jegyzeteltünk könyvekből.

Plakátokat, vázlatokat, összefoglalót, táblázatokat készítettünk. Az egy nagyon izgalmas óra volt. Jó lenne, ha még sok ilyen nem szokványos óra lenne. Tényleg mindenki nagyon élvezte ezt a csoportos munkát.

Réka: – Jó, ha van humora a tanárnak. Kibálás helyett viccesen beszól, amikor hangzavar van. Egyik tanárnőnk így szólt a láрма közepette: „Még ha tangabugyiban táncolnék, azt sem vennétek észre.” Ezen jókat nevettünk, és valahogy figyelni kezdtünk a tanárra.

Csilla: – Hát igen, de ha nagyon nagy a hangzavar, a tanulók nem hallják meg a tanár vicces beszólásait.

Tamara: – Szerintem azok a jó tanárok, akik féken tudják tartani az osztályt.

• Akkor álljunk itt meg egy pillanatra. Azt mondod, a tanár tartsa féken az osztályt. De a nagy kérdés: miként, hogy az hatásos legyen, és még nektek is megfeleljen?

Tamara: – Szigorúan meg kell büntetni a ve-rekedős gyerekeket, a lógósokat. Vannak, akik az ajtóban bókálnak még csöngetéskor is.

Gergő: – Ha tornaórán jól „megfuttatnak” bennünket, az jó kis büntetés és hatásos is. De az olyan büntetések, hogy például százszor le kell írni, hogy a széken nem billegünk, nem érnek semmit – utána is ugyanúgy billegünk.

Réka: – A tanulók a tiltásra nem hallgatnak. A fölmérővel való fenyegetéssel csak 5-10 percet nyer a tanár. De ha a jegyekkel fenyegetőzik, az már ér valamit, mert senki sem akar egyest.

Gergő: – Szerintem fontos a tanár részéről a fegyelmezés. Ha rendbontás van, tegyen rendet, szóljon rá a diákra.

Bence: – Vannak olyan büntetések, amelyeket azért túlzásnak találunk. Volt olyan eset, hogy a délutáni szieszta alatt furulyáztam (ez egy osztálykiránduláson történt), bejött a tanár, hogy én zavarom a pihenőidőt, és büntetésből nem mehettünk diszkózni. Ez azért túlzás...

Renáta: – Ha hangzavar van, mit tehet a tanár? Hiába ordít, ütni nem szabad – csak az marad, hogy minuszokat ad vagy feleletet.

Electra: – Feleltessen, igen, de ne rögtön azzal kezdje, ahogy bejön. Még a rendetlen tanuló is megérdemli, hogy legyen pár perce felkészülni – nem rögtön fejest ugrani a felelésbe.

Réka: – A következetlenség is zavaró a tanár részéről. Főleg akkor, ha ötöst ígért és nem írja be. De mondjuk, ha fölmérőt ígér és elmarad, az nem baj. Sőt!

• Létezik-e tekintély? Tisztelik-e a diákok a tanárokat?

Tamara: – Az osztályfőnökökkel közelebbi a tanulók kapcsolata. Az osztályfőnök többet foglalkozik a neveléssel. Megtanít arra, hogy ha hibázunk, azt vállaljuk, mert sokkal rosszabb következménye van a hazudozásnak, elhallgatásnak.

Electra: – Azokat a tanárokat tiszteljük, akik türelmesek. Aki szépen, érthetően elmondja a tananyagot, és addig nem nyugszik, míg mindenki meg nem érti. És hát ez a lényeg, hogy megértsük a leckét, nem?! Ezért járunk iskolába!... Ezért is...

Sárosi Réka, Csabai Csilla

Horváth Electra, Molnár Gábor Renáta, Markovics Tamara

Erős Bence

Körösi Gergely

Tripolszki Csilla

NEVEM: **Siflis Anna**
 BECENEVEM: Ancsa
 CÍMEM, TELEFONSZÁMOM:
 Jovan Mikić u.126.,
 Szabadka; 064/29-76-254
 MELYIK SULIBA, OSZTÁLYBA JÁROK: Majsai
 Úti Általános Iskola, 6. d
 KEDVENC TANTÁRGYAIM: Matek, földrajz,
 angol, torna, töri
 AMI NEHEZEN MEGY: Biológia, szerb
 KEDVENC TANÁRAIM: Csordás Valéria
 (oszi), Vuleković Beáta (főci)
 KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJTÁSBAN:
 Lexikon, Zenebona, Rügyfakadás
 KEDVENC SZÍNÉSZNŐM, SZÍNÉSZEIM:
 Poppy Montgomery, Mark Harmon,
 Hugh Laurie
 KEDVENC FILMJEIM: Nyomtalanul, NCIS
 MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM
 A FŐSZEREPET? Az NCIS-ben

MIÉRT? Mert izgalmas
 KEDVENC KÖNYVEM: Jódal Rózsa:
 Figyellek, világ!
 KEDVENC ÉNEKESEIM: Avril Lavigne,
 Beyonce, Rihanna
 KEDVENC EGYÜTTESEM: Nincs.
 KEDVENC DALAIM: When you're gone,
 Girlfriend, It's my life
 KEDVENC SZÍNEIM: Zöld, kék, sárga, piros,
 fekete, fehér
 KEDVENC ÉTELEM, ITALAIM: leves, körtelék,
 Pepsi
 KEDVENC ÁLLATOM: Mindegyik.
 NEVE: Vacak (kutya), Kormi (macska)
 KEDVENC TÉVÉMŰSOROM: Aktív
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Mindegyik.
 NO ÉS A SZERELEM? Nincs :-)
 KIBE ESTEM BELE? Még senkibe!

Képzőművészeti barangolás

A természet újrafelfedezése

A 15. század elején új stílus jelent meg. A festők kedvüket lelték abban, hogy pontosan megfigyeljék és természetes szépségükben ábrázolják a növényeket és az állatokat. A természethű ábrázolás azonban mindig csak egy-egy részletre szorítkozott, amely bizony ritkán illeszkedett valóságos tájábrázolásba. Néhány képen például

együtt ábrázoltak olyan virágokat, amelyek a legkülönbözőbb évszakokban nyílnak, sokáig megőrizték az arany hátteret stb. De a szentek lábánál már teljes gazdagságában bontakozott ki a növényvilág.

Az itt látható festményen az Istenanya kertiét látjuk. Mária egy kőasztal mellett ülve könyvet lapozgat, a gyermek Jézus

játszik. Balra Szent Dorottya-t látjuk, amint cseresznyét szed kosárájába. A kép jobb sarkában Szent György látható, lábánál a gonoszt jelképező sárkánnyal, akit legyőzött. Az előtérben középen fatörök, friss zöld hajtásokkal.

A kép nem egy valóságos földi kertet ábrázol, hanem elképzelt világot, a paradicsomkertet, amelyet az emberek persze a földihez hasonlóan gondoltak el.

A vallásos tartalom túl a kép arra is utal, hogy a festők ekkor már az evilági értéket is észrevették. A mennyei paradicsomot, amelyet az egyház a jámbor élet jutalmaként ígért, magától értetődő természetességgel oly szépek festették meg, amilyenek a földet ismerték. Emellett megtanulták, hogy a földre irányítsák figyelmüket, és nap mint nap valami újat, csodálatosat fedezzenek fel.

Körülbelül ekkortájt kezdték tudatosan maguk köré gyűjteni a szépet. A 15. század elején valóban ilyen lehetett egy gazdag városi kereskedő kertje, mint ezen a festményen a paradicsomkert: szebbnél szebb dísznövények és virágágások, gyümölcsfák, bokrok és gyógynövények.

(Folytatjuk)

Paradicsomkert (Ismeretlen művész alkotása. 1410 körül, Frankfurt)

Olyan, mint egy
esőcsepp

Opel Flextreme

Hogy tetszik-e valakinek egy szép, áramvonalas esőcsepp, arról igazán nem érdemes vitát nyitni! No de ha egy autó hasonlít ilyesmire, mert annyira lekerekített, akkor azért itt már meg kell állni egy rövid ideig.

Igaz, áramvonalas autó volt is, van is és lesz is, ám ez a legújabb Opel azért mégis más. Száguldás közben olyan kicsi a légellenállása, hogy már csak ezért is kevesebb üzemanyagot fogyaszt, mint a hasonló nagyságú négykerekűek.

Az Opel Flextreme azonban mégsem alakjáról (és szépségéről!) lett világhírű. Hanem arról, hogy benne két motor működik.

Persze sosem egy időben mind a kettő.

Nézzük csak a lényeget!

A motorház alatt van a dízelmotor, amely ugye a töltőállomásokon kapható dízelolajjal üzemel.

Csakhogy itt az említett motor nem a száguldozást szolgálja. Ha be van kapcsolva, egy áramfejlesztőt hajt meg, amely aztán a száguldást szolgáló villanymotornak adja le az energiát.

(A találmány nem új: az úgynevezett dízelelektromos mozdonyokban már rég használják.)

Vagyis az Opel Flextreme valójában egy elektromos autó. Amelynek akkumulátorait odahaza, az éjszaka során a fali konnektorból is feltölthetjük.

Az említett dízelmotor tehát csak akkor indul be – természetesen önműködően –, amikor útközben a fedélzeti komputer azt észleli, hogy kezd kifogyni az akkuból a villamos energia. Egy otthoni feltöltéssel ugyanis az Opel Flextreme mindössze 100 kilométeres utat képes megtenni.

Shia LaBeouf

Egyre többet hallunk róla – Legutóbb a Transformerben láttuk akciózni, de szerepet vállalt az Indiana Jones című sorozat negyedik epizódjában is...

– Azt mondják, hogy te vagy a holnap nagy sztárja. Ha így van, ha így lesz, akkor mesélj magadról, hadd tudjunk meg rólad egyet s mászt!

– Hm... Hol is kezdjem? Nos, mielőtt én, a tizenegy éves, tősgyökeres Los Angeles-i srác a kamerák elé álltam, megrögzötten hippi szüleimmel többnyire a Latino Echo parkban bohócnak öltözve árultam a hot dogot meg a jégkását. Mi voltunk a „Hótölcsér Családi Cirkusz”, így neveztük magunkat. Idióta névválasztás, mi? Meg aztán én sem úsztam meg a dolgot. Mit szólsz a nevemhez? Tény, hogy jelenleg senki sem akad széles e Hollywoodban, aki a nevemmel versenyre tudna kelni „a legkimondhatatlanabb és leírhatatlanabb nevű színész” kategóriában...

– Mit árulhatsz el nekünk még a gyermekkorodból?

– Ezt talán hagyjuk! Édesapám, aki nagy komédiás volt, bárokban lépett fel – megjárta Vietnámot is – drogozott. Végignéztem, ahogy apám lecsúszott. Szánalmas volt, amit kábítószeres haverjaival művelt, míg anyám, ez a gyönyörű nő három munkahelyen gürizett. Én nem iszom, nem kábítódom, nem bulizom. Helyette rengeteg időt töltök mentorommal, Jon Voighttal, akitől a szakmát igyekszem elsajátítani. Többnyire csak az embereket figyelve üldögélünk békésen a Los Angeles-i állatkertben. Ha meglátsz egy fura figurát az egyik látogatóval és egy kis hátizsákkal jegyzeteket firkálni, no az én vagyok...

– Miért lettél színész?

– Nem fogod elhinni, de kapzsiságból. Igen, kapzsiságból vágtam bele a színészkedésbe. Csupán egy csóró gyerek voltam, aki sok pénzt szeretett volna. Vígjátéki humorommal jártam a környékbeli kávézókat. Nem mintha bolondul szerelmes lettem volna ebbe a művészeti ágba, de egy igazi álom volt, amelyhez, tudtam, erre vezet az út. 8000 dollárt adtak egy héten. Hülye lettem volna nem ezt csinálni. Igazi „dokkmunkás akcentussal” beszéltem, de elfogadtak mégis. Ment a szekér. Szerepeltem a Disney-csatornán, benne voltam az Even Stevens sorozatban, és aztán a szélesvászonra is rákerültem. Kamaszként debütáltam a szintén Disney gyártmányú Holesban. A figyelem középpontjába kerültem. Azt mondták akkor, hogy én leszek az új Dustin Hoffman. Erre én azt válaszoltam: „Dustin Hoffman csak egy van. Örök az, aki azt állítja, hogy a nyomába léphetek!”

– Ezután egyre gyakrabban foglalkoztattak.

– Igen... de néhányszor elhasaltam. Ám mindig újabb lehetőséget kaptam. Egymást követte az Én robot, a Constantine – A démonvadász, a Bobby, a Disturbia és végül a Transformers már nagyot durrant. Meg az Útós játék.

– Sok-sok szerepet lemondta.

– Tavaly például tizenötöt, mert szerintem azok nem voltak elég jók. Egyetlen jót is találni olyan, mint tűt keresni a szénakazalban. Tinifilmekben szerepelni nem színészkedés, csak a személyiségünk megmutatása.

– Legnagyobb dobásod a Transformers.

– Így van. Ez az egyik legszenvedélyesebben keresett képregény és rajzfilmsorozat 1980 óta. Ebben a filmben én Sam „Spike” Witwicky szerepét játszom, egy tipikus külvárosi tinédzserét, akinek lehetősége adódik arra, hogy a robotok versenyének és létezésének kulcsát tartsa a kezében. Ennyi... Most a színészet tölti ki az életemet. Áldott vagyok. Amióta csak az eszemet tudom, mindig is másokat szerettem volna eljátszani, mint aki vagyok. Az alkalom erre adott, élek vele. A modoromon – tudom – van mit csiszolni, de már most le tudom írni helyesen a nevemet, hehehe. Ez nem mindenkinek sikerül, próbáld meg, ha van merszed erre...

Nokia E50

Az okosfon

Ha úgy érzed (pláne, ha mások is mondják), hogy te vagy az osztály esze, akkor igazán illene hozzád egy okos telefon. Mondjuk épp ez, amelyikről itt olvashatsz.

Szóval ez nem egy blöddli kis telcsi, amely csak telefonálni tud. Ja, meg SMS-ezni. Ebbe a maroktelefonba sok mászt sűrítettek bele a finn mérnökök. Olyan sok mindent, hogy egyrészt itt nincs hely felsorolni, másrészt még ha valóban te vagy az osztály zsenije, akkor sem fogod megérteni mindet. Ezért egy kicsit „lebutítjuk” az ismertetőt.

A külső

Az E50 külseje érdekes módon megosztotta használóit. Egyesek szerint: hű, ez már tényleg elegáns, kecses, igényes külső; mások szerint: fuj, túl hosszú, túl vékony. A lényeg azonban, hogy ez a készülék is egy nyújtottabb formaterv segítségével válik azzá, ami lenni akar: elegáns, okos készülékké.

Te is alkoss véleményt róla!

Anyaga

Nem mindenki értett egyet az anyaghasználat kapcsán sem. Számunkra ez a tökéletes: a ház hátlapja és előlapja fém, az a fajta, amelyik csörömpöl, ha az asztalra ejted, ellenáll, de hűvösen elegáns is. Az oldalsó felület a szokásos műanyag, a gombsor viszont gumi.

A telefon bal oldalán a kicsit túl besüpsztett hangerőgombok és az infravörös port

kaptak helyet, a jobb oldalon a hangvezérlés gyorsgombja található. A hátlapon nagyon egyszerű kamera látszik, a fém takarólemez alatt pedig megtalálható a microSD memóriakártya kártyafiókjá.

Gombok

A gombsor a gyakorlatban remekül szuperál. A gumyszerű anyagnak hála, nem kényszerít ki használatából semmiféle extra ujjgyakorlatot.

Kijelző

A Nokia lassan felnő végre a többiekhez, kijelzők tekintetében (sőt!), az E50 240x320 pixeles ablaka gyönyörű, finom, részletgazdag képet produkál.

Nagyon hasznos funkció, hogy mint minden színes kijelzővel rendelkező készülék, az E50 is egy idő után lekapcsolja a képernyő világítását, ám ha valami esemény történt, akkor a joystick körüli átlátszó plexi mögött zöld villogó fény jelzi, hogy érdemes életre kelteni a telefont.

És mi van még?

A telefon névjegyzéke szinte korlátlan méretű, azaz a belső memória terhére növekedhet. Akár ezer telefonszámot is eltárolhatsz benne. (No de kinek kell ennyi???)

A nevekhez egy-egy fotó is csatolható, amely majd látszik a kijelzőn, ha Ő hív. A bejegyzések közti keresés vezetéknevre és keresztnévre egyaránt működik. Egy névhez rengeteg adat csatolható: születésnap, névnap lakáscím stb.

A szokásos SMS- és MMS- szerkesztésen túl jól működik az e-mail küldözgetésének lehetősége is. A szövegbevitelt a már jól ismert T9 rendszer segíti. A levelekbe csatolhatunk bármilyen zenét,

fotót, méghozzá méretkorlátozás nélkül is. Az E50 már hajlandó arra is, hogy némi utólagos ügyeskedés után olyan készülékként is működjön, amellyel másoknak is megmutathatod a belé töltött képeket, rövidebb filmeket, és rengeteg zenét is hallgathatsz. Tehát olyan, mintha egy külön MP3/MP4-es lejátszó is lenne.

Extra

Kellemes funkció, hogy bejövő hívás során kétféle elutasítást tehetünk meg: a piros gomb a hagyományos módon reagál, de a funkciógombok használatával arra is van lehetőség, hogy a hívás elutasításával egy időben egy előre szerkesztett SMS-t is küldjön a készülék a hívónak például arról, hogy bocs, épp nagyon foglalt vagyok, majd később visszacsörgök.

A hátlapon fellelhető kamera 1,3 megapixeles felbontás elegendő arra, hogy jobb híján a készülékkel öröközzünk meg a számunkra kedves pillanatokat: pl. születésnapokat, kirándulásokat, sporteseményeket.

A kamerával videó is rögzíthető.

Az E50 egyetlen hangszóróval rendelkezik, de természetesen a csatlakoztatható headset sztereó.

Összegzés

Az E50 igen jól sikerült telefon. Aki többre vágyik, mint egy „sima” telcsire, bátran cipelheti a zsebében.

Ez állati!

A hal

A hal vízben élő állat. Van kis hal, közepeszerű hal és nagy hal. A nagy hal megeszi a kis halakat, viszont a kis hal is szeretné megenni a nagy halakat. A hal kopolyúival lélegzik, ami azért jó, mert bármennyire meg is hűl, nem kaphat tüdőgyulladást. Persze ehelyett kaphat másféle betegségeket, legrémesebb ezek közt a víziszony; még belegondolni is rossz, milyen rémes lehet az, amikor egy hal víziszonyban szenved.

A hal tápláléka a másik hal, ami őszinte és becsületes lélekre vall. Vannak olyan halak is, amelyek kis férgeket és zsemledarabokat esznek, ezek nyilván vegetáriánusok.

A halat az emberek halászás által fogják ki a vízből, ami úgy történik, hogy az ember vesz egy horgot, rátűz egy kukacot, és azt egy hosszú fanyél és a rákötött damil segítségével belelógatja a vízbe. A kukac kellemetlen helyzetében való gyönyörködés céljából sok kis hal gyülekezik a kukac köré, mire jön a nagy hal, és a kis halakat megeszi; étkezés után pedig fölbukkan, és a horgász szemébe röhög. Ez így megy órákon át, végül a nagy hal megfog egy kis halat, és azt rátűzi a horogra, csak azért, hogy a halász másnap is eljöjjön. A halász persze diadallal rántja ki a horgot a vízből, zsebre vágja az iciripiciri kis halacskát, s azzal vigasztalja magát, hogy: a kicsi hal, az jó hal; amikor a lelke mélyén egy cápát akart fogni, de legalább egy harcsát.

Aprópó harcsa! A harcsáknak bajusza van, de végtagjai, mint a halaknak általában nincsenek; a halaknak csak uszonyaik vannak, amikkel a vízben úszkálnak, de lábuk nincsen, ezért nem tudnak a folyók, tavak és tengerek fenekén mászkálni, sem kezük nincsen, ami különösen a harcsáknak kellemetlen, mert nem tudják a bajszukat pödörni. Érdekes különbség az ember és a hal között az, hogyha az ember öngyilkossági

vágyat érez bizseregni a szíve tájékán, akkor beugrik a vízbe; a hal ellenben, hasonnmű vágy esetén, kiugrik a vízből.

A halak közül szigorúságáról nevezetes a cápa. Ez a fürdőző emberek ijesztgetésével tölti szabad idejét, ami úgy történik, hogy odaúszik a fürdőzők közé, és egyiket közülük megeszi, miáltal a többiek nagyon megijednek. Különösen Fiumében szoktak ilyen cápák előfordulni, amelyek annál félelmetesebbek, mert észrevétlenül, sőt láthatatlanul lepik meg az embereket, olyannyira láthatatlanul, hogy Fiumében már évtizedek óta nem láttak cápát.

Igen megható a cápa és a hajós küzdelméről szóló történet, amely tragikus hatásának nyitját abban leli meg, hogy elolvasása után mély szomorúsággal gondoljuk el, mennyit és mekkorát kell a szegény íróknak és újságíróknak olykor csekély honoráriumért hazudniuk. Két csoportba oszthatók a halak, úgymint tengeri halak és édesvízi halak. Nekünk, szegény magyaroknak csupán édesvízi halaink vannak; van pontyunk, csukánk, harcsánk, pisztrángunk, ebihalunk és kárászhalunk, és egy igen kellemetlen, szomorú kis halunk, az, hogy előbb-utóbb éhen halunk.

Van egy közmondás, amely szerint fejétől bűdösödik a hal. Ez a közmondás – eltérőleg a többi közmondástól – igazságot fejez ki, ezért van az, hogy a szardíniának mielőtt a dobozba beteszük, levágják a fejét.

A halak életkorára vonatkozóan nincsenek pontos adataink, egy viszont biztos: egy horgászható hal élettartama a születésétől a kifogásáig tart.

Nagy Lajos Képtelen természet című könyve nyomán

Kutyaszokás: a hempergés

Kutyagumi, lócitrom, elhullott állat teteme, azaz bármi, csak gusztustalan és bűdös legyen. A legtöbb kutya máris ott terem és meghempergőzik benne. De miért teszi, mi jó neki ebben?

Értetlenül állunk e szokása előtt. Pedig a válasz igen egyszerű: ősi vadászösztöne kényszeríti.

Figyeljük csak meg: a hempergés során főleg a nyakát és hátát próbálja „beillatosítani”. Mindezt azért teszi, hogy a vadászat során elfedje saját szagát, megtévesztve ezzel áldozatát. Bár a szokásos esti séta során nem valószínű, hogy kutyánk bármit is le tudna vadászni, ösztöne mégis működik.

Megfigyelték, hogy a kutya ezt akkor is megteszi, amikor éppen ellenkező a cél: a saját szagának felerősítése. Ilyenkor többnyire saját, illetve társainak ürülékébe fekszik bele. Ez a farkszellem megőrzése miatt szükséges.

Leszoktatás?

Tehát a bűzben hempergés a kutya számára természetes viselkedés, évszázadok óta rögzült szokás, így erről nehezen szoktatható le. A megoldás a megelőzésben rejlik. Sétálás köz-

ben, ha észrevesszük, hogy valami felkeltette kutyánk érdeklődését, gyorsan ellenőrizzük, és ha az ürülék vagy tetem, akkor hangos fujolás közepette zavarjuk el onnan. A gyors cselekvés azonban nagyon fontos, hiszen másodpercen múlik a hempergés. Igyekezzünk minél többször elsétálni egy-egy csábító kutyagumi és lócitrom mellett, hiszen a leszoktatási kísérlet is csak akkor hatásos, ha határozott és sorozatos tiltásokat kap a kutya.

De mi a helyzet akkor, ha a kutya nem hempergőzik az ürülékben, hanem megeszi azt? Ez nemcsak visszataszító, de veszélyes szokás is, hiszen így könnyen paraziták juthatnak a szervezetébe. E cselekedet lehet ösztönös, de felvett szokás is. Ösztönös akkor, ha valami hiányzik a szervezetéből, és azt ürülékével próbálja pótolni. Ez esetben könnyű dolgunk van, hiszen csak teljes értékű eledelt kell neki adnunk, és megoldódik a probléma.

Ha viszont felvett szokás, melyet unalmában vagy magányában kezd el, akkor már picit nehezebben megy a leszoktatás. De nem lehetetlen! A kutyával többet kell foglalkoznunk, és lehetőleg ne zárjuk be egy csöppnyi helyre napközben. Talán az a legfontosabb, hogy ne legyen sokáig egyedül, mert legtöbbször magányában szokik rá az ürülékézésre.

A leszoktatás ez esetben is heves tiltásokkal és fujlással történik. A folyamatot gyorsíthatja, ha az ürülékbe mustárt vagy borsot szórunk, ami elveszi ebünk kedvét a falatozástól.

HISTÓRIÁK

1957-ben a Szovjetunió Föld körüli pályára bocsátotta a Szputnyik-1-et

1957 október 4-én történelmi lépésként változások indultak el, mikor a Szovjetunió sikeresen felbocsátotta a Szputnyik-1 űrszondát.

A világ első mesterséges égitestje körülbelül akkora volt, mint egy kosárlabda, s tömege nem érte el a 100 kg-ot. A Földet 98 perc alatt kerülte meg. A fellövés a tudományos fejlődésben is egy

teljesen új időszámítás kezdetét jelentette. Az emberiség belépett az űrkorszakba, s megkezdődött a két akkori nagyhatalom, a Szovjetunió és az Amerikai Egyesült Államok között a verseny a világűr meghódításáért.

A történet kezdete 1952-ig nyúlik vissza, amikor az ENSZ-ben elhatározták, hogy az 1957. július 1-jétől 1958. december 31-ig terjedő időszakot a geofizika nemzetközi évévé nyilvánítják. 1954 októberében megszületett egy nemzetközi döntés, mely szerint az adott időszakban egy mesterséges égitestet kell Föld körüli pályára állítani, melynek tudományos célja a Föld felszínének térképezése.

A Szputnyik-1 felbocsátása az egész világ figyelmét felkeltette. Ugyanakkor az esemény elültette a félelmet az amerikai közvéleményben, hogy ha a Szovjetunió képes ilyen eszközt a világűrbe juttatni, akkor hamarosan képes lehet arra is, hogy nukleáris tölteteket hordozó rakétákkal elérje az Egyesült Államok területét. Az amerikaiak még fel sem ocsúdtak a Szputnyik-1 okozta sokkból, amikor november 3-án az oroszok fellőtték a Szputnyik-2 szondát, ami elődjénél sokkal nagyobb hasznos terhet szállított, beleértve az első élőlényt is a világűrben, a körülbelül 6 kg-os Lajka kutyát.

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

OKTÓBER 4.

Ma Ferenc, Aranka, Hajnalka, Fodor napja van.

AZ ÁLLATOK VILÁGNAPJA

Aranka

Magyar név, az arany szó kicsinyítő képzős származéka, az Aurélia magyarítása.

Hajnalka

19. századi névalkotás a hajnal közszből. Ez a kicsinyítő képzős név egyben virágnév is.

Fodor

Magyar eredetű név, jelentése göndör hajú.

1582 (425 éve történt)

XIII. Gergely pápa

A legtöbb katolikus országban életbe lépett a XIII. Gergely pápa által elrendelt és róla elnevezett gregorián naptárreform, amely szerint 1582. október 4-ét közvetlenül 1582. október 15-e követte.

1669 (338 éve történt)

Amszterdamban 63 éves korában meghalt Rembrandt (Rembrandt Harmenszoon van Rijn) festőművész.

1957 (50 éve történt)

A Szovjetunió Föld körüli pályára bocsátotta a Szputnyik-1 első mesterséges holdat, amely 24 500 km/órás sebességével 95 perc alatt kerülte meg a Földet.

OKTÓBER 5.

Ma Aurél, Attila, Pálma napja van.

Aurél

Latin eredetű név, az Aurelius római nemzetségnévből származik. Jelentése aranyos.

Attila

Germán eredetű. A hun fejedeleme, Attila igazi nevét nem ismerjük, a seregében és udvarában szolgáló germánok nevezték a nagy uralkodót Attila, azaz „atyuska, apácska” néven.

1882 (125 éve történt)

Megszületett Robert Hutchings Goddard amerikai feltaláló, a modern rakétechnika atyja.

OKTÓBER 6.

Ma Brúnó, Renáta, Csaba napja van.

Brúnó

Német eredetű név, jelentése barna, barnamedve.

Renáta

Latin eredetű név, a Renátusz férfinév női párja. Jelentése újjászületett.

Csaba

Török-magyar eredetű, régi magyar személynév. Jelentése pásztor, kóborló, egy másik elemzés szerint, ajándék.

1849 (158 éve történt)

Az 1848–49-es szabadságharc végét jelentő világsi fegyverletétel után a császári haditörvényszék ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét, akik a bukást követően kerültek osztrák fogságba.

1459 (548 éve történt)

Megszületett Martin Behaim felfedező és térképész, az első földgömb megalkotója.

1951 (56 éve történt)

Meghalt William Keith Kellogg amerikai vállalkozó, a gabonapehely kikísérletezője.

OKtóber 7.

Ma Amália, Márk, Mária, Márkus napja van.

Amália

Germán eredetű név. Jelentése az Amálok, gót királyi család nevéből való, védelem.

Márk

A Márkus név rövidülése, amely a latin Marcus névből származik. Jelentése Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt, határvidék, erdő védője.

Márkus

Latin eredetű név, a Marcus névből ered. Jelentése Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt.

1849 (158 éve történt)

Meghalt Edgar Allan Poe író (Holló, A kút és az inga).

1956 (51 éve történt)

69 éves korában meghalt Clarence Birdseye amerikai üzletember, aki bebizonyította, hogy az ételt nagyon alacsony hőmérsékleten kell tartani ahhoz, hogy ehető maradjon.

1959 (48 éve történt)

Először közvetítettek képeket a Hold sötét oldaláról.

OKTÓBER 8.

Ma Koppány, Mária, Bettina, Brigitta, Dömötör, Gitta napja van.

Koppány

Török, magyar eredetű név, régi magyar személynév, István király ellen lázadó főúrnak a neve. Jelentése méltóságnév, nagy, győzelmes, erős, magas.

Bettina

A Betta név nőiesítő képzővel való továbbképzése.

Brigitta

Régi ír eredetű név, jelentése erős, erényes, magasztos.

Dömötör

Magyar eredetű név, a Demeter név alakváltozata.

Gitta

A Margita név magyar becézőjéből önállósult, jelentése erős, erélyes.

1912 (95 éve történt)

Bulgária, Szerbia, Görögország és Montenegró megindította az első Balkán-háborút Törökország ellen.

1922 (85 éve történt)

Megszületett dr. Christian Barnard dél-afrikai szívsebész, az első orvos, aki sikeres szívtültetést hajtott végre.

OKTÓBER 9.

Ma Dénes, Ábrahám, Elemér, Andor napja van.

POSTAI VILÁGNAP

Dénes

Görög eredetű név. Jelentése Dionüszosznak ajánlott. A görög mitológiában Dionüszosz a bor és a szőlő istene.

Ábrahám

Héber eredetű név. Jelentése a Biblia szerint: „a sokaság atyja”.

Elemér

Bizonytalan eredetű régi magyar személynév. Régebbi formája: Illemer. Mai alakjában Vörösmarty Mihály és Jókai Mór újította fel.

Andor

Görög eredetű név. Jelentése férfiak legyőzője.

1855 (152 éve történt)

Isaac Singer szabadalmaztatta a motoros varrógépet.

OKTÓBER 10.

Ma Gedeon, Dániel, Sámuel, Hajna, Lajos, Ferenc napja van.

Gedeon

Héber eredetű bibliai név. Jelentése kétélű kard, kardforgató, sebzett kezű, romboló, pusztító, harcos, vágó.

Sámuel

Héber eredetű név, jelentése Isten meghallgatott.

Hajna

Vörösmarty Mihály névalkotása a hajnal szóból.

Lajos

Germán, francia eredetű név, jelentése hírnév, háború, hangos.

1813 (194 éve történt)

Le Roncoléban megszületett Giuseppe Verdi olasz zeneszerző, korának legtöbbet játszott operaszerzője.

1933 (74 éve történt)

Először árultak mosóport a boltokban.

RÜGYFAKADÁS

Nyári élményeim a tengeren

A legszebb élményem a tengeren volt, amikor egy séta alkalmával felmentünk a hegyre. Oda 156 lépcsőfok vezetett. Mire felértünk, nagyon kifáradtunk. A látvány gyönyörű volt.

Hajózás az Adrián

Izgatottan ébredtem reggel. Hajóval utaztunk Bolra. Félelmetes volt ez a hajózás. Erősen fúj a szél. Nagy hullámokat korbácsolt. A hajónk jobbra-balra dülöngélt.

Egyik pillanatban delfinek bukkantak elő a vízből! Ilyet még sosem láttam!

Játék a szomszéd gyerekekkel

Egy nap jót szórakoztunk. Játsoztunk bújócskát, fogócskát, tollaslabdázunk, de legérdekesebb volt a tojásos játék. A tojásos játék abból állt, hogy kis műanyagtojásokat rejtettünk el az udvarban. Aki legtöbbet talál, az volt a győztes.

Egy nap a fürdőben

Izgatottan ébredtem reggel. Vártam Krisztinát és szüleit. Mivel velük mentem fürödni. Mikor odaértünk mindjárt a csúszdás medencébe mentünk játszani. Nagyon jól éreztük magunkat.

A piknikelés

Egy nap elhatároztuk, hogy a reggelit a tóparton fogyasztjuk el. Anya minden finomságot bepakolt a kosárba. Egy nagy fánál telepedtünk le. A természetben nagyon jól esett a reggeli. Utána még egy jót sétáltunk.

Nálunk vendégeskedett az unokatesóm

Az én unokatestvéremet Lacikának hívják. Most indul elsőbe. Négy napot volt nálunk. Nagyon korán kel. Imádott társasjátékot játszani. Kétszer mentünk a fagyizóba, utána pedig a játszótérre. Hiányzott, amikor hazament.

Várom az íróasztalom

Apa megígérte, hogy ha kitűnő tanuló leszek, akkor íróasztalt fogok kapni. Elmentünk kiválasztani. Sikerült egy szépet találni. Sok-sok fiókja van. Alig várom, hogy a szobámba kerüljön.

Mozilátogatás

Szegeden minden évben moziünnep van. Négy napig tart, és ilyenkor féláron kaphatók a jegyek. Mi is ellátogattunk. Sok filmet néztünk meg. Nekem legjobban a Harry Potter tetszett.

Vacsora a szabadban

A szomszéd kislány eljött, hogy megnézzé a mórakalmi házunkat. Egész nap jót játszottunk, de mikor a vacsorához készültünk, elterveztük, hogy kint fogyasztjuk el a finom falatokat. A szüleink is beleegyeztek. Mi sült krumplit kértünk. Gyorsan megterítettünk, és vacsora közben nagyokat nevetgeltünk.

A szentkúti búcsún

Szentkúton reggel nyolc órakor kezdődött a mise. Korán keltünk, hogy odaérjünk. A mise után az unokatestvérünkkel elmentünk az árusokhoz. Nagyon sok mindent árultak. Én egy pénztárcát vettem. Az ünnepi ebéd a nagyinál volt. Délután jókat játszottunk.

Vécsi Orsolya, 3. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Paradicsomfőzés

Egy pénteki napon a családommal paradicsomfőzésre készülődtünk. Anyukám kimosta az üvegeket, majd megmosta a paradicsomot. Azután elkezdte darabolni, s én az üstbe hordtam a feldarabolt paradicsomot. Mikor tele lett az üst, tüzet gyújtottunk alá, és főzni kezdtük. Tettünk bele: hagymát, paprikát, zöldségzöldjét, zellert és sót. Forrás után lassabban tüzeltem, nehogy kifusson a paradicsom. Mikor megfőtt, akkor én segittem apukámnak passzírozni. Ezután a tiszta paradicsomlét visszatettük felforrni. Forrón az üvegekbe öntöttük, én csavarokat tettem az üvegekre, anyukám pedig behordta a melegagyba.

A paradicsomfőzés jól sikerült, mert sok paradicsom lett.

Hozák Oszkár, 6. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

Utolsó első nap az iskolában

*Először anyu vezetett a suliba,
Ketten mentünk kézen fogva.
Ismeretlen volt e nagy palota
Udvarának minden zegzuga.*

*Hamar megbarátkoztam a környezetemmel,
A nagy iskolaudvarral, meg a tanteremmel.
Nem leltem ott se Hófehérekére, sem a törpékre,
Annál inkább vidám, pajos gyerekekre.*

*A szünetekben nagyon jót játszottunk,
A tanteremben sokat fogócskázunk.
A tanító nénivel írni, számolni tanultunk,
Egy igazi nagy családdá váltunk.*

*E családban élek még ma is,
Vidáman, boldogan még egy darabig.
Furcsa, hogy mi vagyunk itt a legvénebbek,
Azt mondják, mi vagyunk a legérettebbek.*

*Utoljára vagyok első nap a suliban.
Utoljára veszek részt az első buliban.
Nekem itt ez az utolsó évem,
Ez az utolsó szereplésem!*

Solymosi Laura, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve

A király új ruhája. Ajvázi Mirijetta szabadkai tanuló rajza

Tengerre mentem...

*Tengerre mentem a nyáron,
Ez valóság, nem csak álom.
Szép hegyek közt a végtelen víz...
Csak nézd, s olyan, mint egy álom!
Búvárkodtam, úsztam sokat.
Hegyek, várak olyan szépek,
Meg is néztük mindegyiket!*

Gyenes Krisztián, 6. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Nyári élmény

*Meleg volt a nyár, s ha tehettük,
hűsölni a vízbe mentünk.*

*Egyik nap úszkáltunk a tóban,
de kevés részünk volt a jobban.*

*Hideg zápor zúdult fejünkre,
s kedvünket a fürdéstől elvette!*

Urbán Ervin, 4. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

„Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok!”

Végre elérkezett a születnapom. Alig tudom elképzelni, hogy megkaptam, amit akartam: egy ostort, egy bocskort és egy köpönyeget. Igaz, hogy ezek fiús dolgok. Ezen a szüleim is elcsodálkoztak, de végül is kit érdekel.

Másnap kihasználtam, hogy senki sincs otthon, és kipróbáltam az ajándékaimat. Végül rájöttem, hogy ezekkel a dolgokkal utazni is lehet a jövőbe és a múltba. De most nem időutazást próbáltam ki. Elkerültem Disneylandbe, s ott nagyon jól éreztem magam. Hullámvasúton, szellemvasúton utaztam, hordóban forogtam, hajóztam és dodzsemeztem. Legjobban a dodzsem tetszett, arra nyolcszor is felültem. Aztán, amikor már meguntam a vidámparkot, körülnéztem Párizsban. Meglátogattam a rokonságot. Néhányszor felugrottam az Eiffel-toronyba is. Az volt a legcsodásabb, mert mindenki engem fényképezett. Aztán visszajöttem Doroszlóra, és onnan egyenesen ezer évet visszautaztam a múltba. Találjátok ki, hogy ki voltam? Hát Beatrix királynő.

Nagyon élveztem, mert dűskáltam a pénzben, és a férjem nagyon jó volt hozzám.

Remélem, hogy máskor is ilyen jó ajándékokat kapok.

Brindza Beatrix, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Születésnap. Bodó Sarolta szabadkai tanuló munkája

Hamar elmúlt

Nagyon hosszú volt a nyári szünidő, mégis nagyon hamar elmúlt.

Sok-sok mindent csináltam a szünidő alatt. Sokat számítógépeztem. A barátnőmmel is voltam játszani, beszélgetni. Az egyik barátnőm Guzsvány Nikolettá elhívott hozzájuk fürödni a kismedencébe, nagyon jókat szórakoztunk és nevetgeltünk együtt. A szüleimmel és a testvéremmel, Lászlóval voltunk Apatinban a Motelnál fürödni. Anyukám és a testvérem jól leégték, viszont apukám és én leburnultunk.

A szüleim alig tudtak kihívni a vízből, sokat fürödtem, úszkáltam. A testvéremnek és az anyukámnak elment a kedve a fürdéstől, de mi ketten az apukámmal voltunk néhány nap a Motelnál. Sokat olvastam még a fürdés mellett, pl. a Harry Potter és a bölcsek köve című regényt olvastam, nem sikerült a végére jutnom, de azért olvastam belőle.

Niki barátnőmmel megbeszéltük, hogy négy éjszakát egymásnál alszunk, kettőt nála és kettőt nálam. Az egyik nála és az egyik nálam meg is valósult, de a másik kettőből sajnos nem lett semmi. A szünet elején volt halfőző verseny, kint a Horgász otthonban. Antalovics Krisztiánékkal és Janovics Annáékkal voltunk egy csapatban. Nyolcadikok lettünk.

Elérkezett a szünet egyik legjobban várt időszaka, a búcsú. Nikivel mentünk a búcsúba szombaton. A vasárnapi misére is elmentem. Délután Lászlóval és anyukámmal együtt mentünk a búcsúba. Egy kissé elfáradtam. A szünet utolsó napján felmentünk Szabadkára. Felvittük László cuccát a diákotthonba, mert Szabadkán tanul.

Hamar eltelt a nyári szünidő, de legalább vidám és jó volt.

Guzsvány Anna, 5. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Eseményekben gazdag nyár

Ez a nyár eseményekben gazdag volt a számomra.

Június 25-étől 30-áig a kishegyesi Kátai-tanyán voltam a Zöld táborban. Nagyon tetszett, mert sokat sétáltunk a szabadban, madarászunk, elég eredményesen, herbáriumot készítettünk és bogarászunk. Újra találkoztam a tavalyi barátnőmmel, de emellett újakkal is megismerkedtem. Az utolsó reggel nagyon rossz volt, mert el kellett búcsúzni, de abban bízom, hogy jövőre ismét találkozunk.

Az elkövetkező napokat olvasással töltöttem, amíg Zentára nem utaztam a nenémhez. Sokat sétáltunk a városban. Egyszer nagyon pörül jártunk! Szép, napos idő volt. A nenémnek az az ötlete támadt, hogy fürödjünk a Tiszában. Amikor odaértünk belevetettük magunkat a vízbe, és elkezdtünk úszni. Rövid idő múlva beborult az ég, elkezdett esni az eső, fújt a hideg szél. Gyorsan kiúszunk a partra, felöltöztünk, és sietve indultunk haza. Útközben csuromvizesek lettünk a szakadó esőtől. Száritkozás után jólesett a pihenés. A zentai látogatásom után megtanultam gólyalábazni. Először nagyon nehéz volt egyensúlyozni! Több napi fáradságos gyakorlás után már magabiztosabban mozogtam, és pár ügyesebb mozdulatot is megtanultam. Sokat játszottam a barátnőmmel.

Közben telt az idő, és egyszer csak ott találtam magam az iskolapadban, immár 6. osztályosként.

Vörös Nóra, 6. osztály
Kis Ferenc iskola, Orom

„Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok!”

A tizenkettedik születésnapomra a tündérszép keresztanyámtól egy gyönyörű cipőt kaptam.

Később megtudtam, hogy a cipőnek varázsereje van. Csak ennyit kell mondanom: „Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok!”, és máris odarepít, ahova menni szerettem volna. Rögtön ki is próbáltam, és elrepített Meseországba. Amikor odaértem, akkor hat törpe vett körül. Megijedtek és elszaladtak. Körülnéztem, és nem tudtam, hogy merre menjek. Ekkor lassan előbújtak a törpék, és félénken kérdezték:

– Honnan jöttél?
– Mit akarsz tőlünk?

Lassan mindent elmeséltem nekik. Csodálkozva hallgattak végig, és végül barátságosan felajánlották, hogy körülvezetnek birodalmukban. Meglátogattuk Hófehérkét, Piroskát, Jancsit, Juliskát és az összes mesehóst. Nagyon jól éreztem magam.

– Bella, ébredj! – hallottam anya hangját.

Ekkor vettem észre, hogy mindez csak álom volt, de csodaszép álom.

Bence Izabella, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

RÜGYFAKADÁS

Ősz

Sárgulnak a levelek,
A nap nem süt, csak keveset,
Nem is szedik már a zöldséget.
És én az ilyen időt nem szeretem.
Minden csupa sár,
A vándormadár elszáll,
Véget ér a kacagás,
Ez nagyon nagy kár.
A szél is nagyon fúj,
Az őszt mindig szomorú.

Dienes Blanka, 5. osztály
Bácskertes

Ötödikes lettem

Szeptember harmadikán korán reggel felkeltem, bepakoltam a táskámba, és izgatottan vártam az indulást az iskolába.

A szívem a torkomban éreztem, amikor átléptem az iskola kapuját. Az udvar tele volt gyerekekkel. Ott voltak a régi osztálytársaim is. Ez egy kicsit megnyugtató. Becsöngettek. Egy közepes termetű tanárnő szólította az 5. b osztályt. Bemutakoztunk, és mondta, hogy ő lesz az osztályfőnökünk, a magyart fogja tanítani. Ezután a többi tanárral is megismerkedtünk. Történelemórán már jegyeket is kaptunk.

Most még sokszor úgy érzem, hogy hiányzik a tanító néni, de remélem, gyorsan megszokjuk a változást, megkedveljük a tanárokat is, és sok-sok ötöst oszthatnak nekünk.

Szerda Ákos, 5. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Ötödikes lettem

Megkezdődött az új tanév. Ez nagyban különbözik az eddigiektől. Ebben a tanévben ötödikes lettem.

Hétfőn, szeptember 3-án délután kezdődött a tanítás a felső tagozatosok részére. Izgatottan indultam el az iskolába. Az udvarban már sok osztálytársam várakozott. Én is közéjük vettem, és meséltük egymásnak a nyári emlékeinket. Közben izgulva vártuk a csengő hangját. Kisvártatva megszólalt az ismerős hang, amely sorba parancsolt bennünket. Megérkezett az osztályfőnökünk, aki bevezetett a tanterembe. Bemutakoztunk egymásnak. Mindenki érdeklődéssel figyelt. Sok újdonsággal kellett megbarátkoznunk. Az első újdonság, hogy a tanítás szakosított termekben folyik. Így minden órára tantermet váltunk. A megszokott tanító néni helyett sok új tanárral kellett megismerkednünk. Ez nekem olyanok tűnt, mint egy rossz álom. Az első napon úgy éreztem, hogy ezt én nem tudom megszokni.

Néhány nap elteltével kezdtem megbarátkozni a dolgokkal. Mi mást tehetek, ötödikes lettem.

Lukács Klaudia, 5. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse

Zenészek. Aleksić Luna szabadkai tanuló rajza

Kedves Pajtások!

Mint látjátok, a nyár most érkezett meg a Rügyfakadásba, s utazhatunk Debrecenbe, a Plitvicei-tavakhoz, megmártózkodhatunk a tenger sós vizében... Ha **Brindza Beatrix** nyomába szegődünk, még Párizst is megjárhatjuk, csak ki kell mondani a varázsigét: Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok! Itt most elmosódik a határ a valóságos és a képzeletbeli utazások között, mert ez is, az is az emlékeinkben él. Ezért jó, hogy megörökítettétek írásaitokban. A **szabadkai Október 10. iskola negyedikesei** a nyár hangulatát lopták be versikéikbe, a harmadikos **Vécsi Orsolya** (Palics) dicséretére válik, hogy tíz emlékezetes élményét mondja el naplószerűen tíz kerek kis fogalmazásban. Nekem az is tetszik, hogy nemcsak az utazás jelent számotokra kikapcsolódást, otthon is kellemesen és hasznosan múltattátok az időt, ezt **Horák Oszkár péterrévei hatodikos** írása bizonyítja: Oszkár ugyanis a paradicsombefőzés nagymestere lett a nyáron. Ha elolvassátok, talán kedvet kaptok a szakácskodásra.

De zökkenjünk vissza a jelenbe! Erre figyelmeztetnek bennünket felsős mivoltukban az **őbecsei ötödikesek** (**Samu Mihály iskola**). Megkezdődött a tanév, s ez új fejezetet jelent életükben, ezért fogalmazásaikban az újdonságokat veszik számba. A **péterrévei nyolcadikosok**ban a tanévkezdés nosztalgiát, szomorkás hangulatot ébreszt. Hogy miért? Azt **Solymosi Laura** verséből tudhatjátok meg.

Hát ez a Rügyfakadás mai kínálata. A sok jó írás közül nehéz volt választani, ezért még lesz alkalmatok a nyári emlékek között kalandozni, s remélem, nemcsak az ötödikeseknek és nyolcadikosoknak van mondanivalójuk az iskolai életről.

A doroszlói **Ristić Anitának** üzenem, hogy a magyarországi körutazásról szóló szép beszámolóját a Mizujs rovatnak adtam. Köszönettel nyugtázom a héten érkezett többi írást is a következő munkatársaimnak:

Doroszló: Bence Izabella, Brindza Beatrix, Csernicsek Edvin, Csernicsek Ervin, Dékány Máté, Novák Arnold;

Óbecse, Samu Mihály iskola: Csonka Balázs, Domokos Roland, Dudás Arnold, Éter Tamás, Feleki Artúr, Gutás Nándor, Horti Varga Kornélia, Kisutcai Renáta, Lukács Klaudia, Mester Réka, Nemes Arnold, Szerda Ákos, Varga Noémi és Vermes Manuel;

Palics: Vécsi Orsolya;

Szabadka, Október 10. iskola: Bús Csongor, Gyenes Krisztián, Torma Diana és Urbán Ervin;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Fenyves Anna Zsófia és Majlát Edit;

Zentagunaras: Ali Nikoletta (2 írás), Farkas Valentina, Fekecs Boglárka (3 írás), Híres Roland és Klebecskó Krisztián.

A jó írásokat továbbra is várja és üdvözlő benneteket

Tomán Mária

Nyár

Ez itt a tenger, és szép a nyár,
két hét üdülés csak reánk vár.
Ez itt a dagály, ez itt az apály,
hullám felett száll a sirály.

Bús Csongor, 4. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Debrecenben voltunk

Vége lett a negyedik osztálynak, és elkezdődött a várva várt nyári szünidő.

Tavaly nyáron debreceni ismerőseink meghívtak bennünket vendégségbe. Ez akkor nem jött össze, ezért az idén nagy izgalommal készültünk a látogatásra. Maga az utazás is különleges volt számomra, mert nem autóval, hanem vonattal mentünk. Az úton szebbnél szebb látvány tárult a szemünk elé. Ahogy megérkezésünkkor kiléptünk az állomásról, egy igazi filmbeli nagyvárosi hangulat fogadott bennünket. A nagy forgalomban rohantak szírénezve a tűzoltók és a rendőrök. Később kiderült, hogy ez a város tud békés és nyugodt is lenni. Hatalmas parkok, sétányok és a sok gyönyörű szökőkút varázsolja kellemessé a helyet. Látnivaló akad bőven. A Kossuth téren sétálva megcsodáltuk a Szent Anna-templomot és az Aranybika Szálloda pazar épületét. A sétány kövezetén Debrecen címerében gyönyörködöttünk. Ellátogattunk a Nagyerdőbe is, ahol gyógyfürdő, kis tó és állatkert található.

Őt napot töltöttünk Debrecenben. Hazafelé jövet azon gondolkodtam, mennyi kellemes élményt éltem át, és hogyan fogom ezeket elmesélni barátainknak.

Molnár Zsanett, 5. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Mi újság, Amy Winehouse?

énekelt. Debütáló albumát 2003-ban adta ki, Frank címmel. Második korongja, a Back to Black tavaly jelent meg, a Rehab című slágerrel az élen.

Bár az elmúlt pár évben számos díjat nyert (köztük a legjobb női előadóművésznek járó BRIT Awardsot), Amy sajnos összeomlóban van, egyre többet hívja fel magára a tévé- és rádióállomások valamint az újságok figyelmét állítólagos étkezési zavarával, alkohol- és drogfüggőségével.

Az elvonókúra azonban sikerrel kecsegtet. Legalább is erre lehet következtetni az alábbi hírből:

„Újabban egyre több felkérést kap, például ő énekelheti majd a legújabb James Bond-film betétdalát. Ám nem csupán zenei munkákkal tölti idejét, hanem saját üzleti ügyeiben is gondolkodik: szépségszalont szeretne nyitni. Nagymamája emléke adta az ötletet, ugyanis régen ő vezette be az énekesnőt és bátyját a szépségápolás rejtelseibe, legyen szó például

manikűrről vagy frizurakészítésről. Az idei bevételéből biztosan futja majd egy jó üzlethelyiségre, és megnyithatja Anglia gazdagjainak újabb szalonját.”

Szeptember 14-én, pénteken ünnepelte a 24. születésnapját a kétségkívül tehetséges, és a világ minden sikerlistáján ott levő énekesnő, Amy Winehouse. Ebből az alkalomból néhány gyermekkori képe is megjelent az újságokban, ezek közül egyet neked is megmutatunk.

Amy egyébként zenészcsaládban nőtt fel, és már 10 évesen megalapította első zenekarát, a Sweet 'n' Sour nevű rap együttest. Élete első gitárját 13 éves korában kapta, és 16 évesen már hivatásszerűen

Nicole Scherzinger:

Fergie az én helyemre jött!

A The Pussycat Dolls szólókarriert építő énekesnője elárulta, hogy a banda vezetője neki is felajánlotta, hogy csatlakozzon a Black Eyed Peashez, de annyira elfoglalt volt, hogy kénytelen volt nemet mondani neki.

– Egy rádiós műsor vendégeként futottam össze velük, akkor még az Eden's Crush együttes tagja voltam, és úgy hittem, velük fogok befutni. Tévedtem, de nem bántam meg, hogy így döntöttem! Amikor nem fogadtam el a Black Eyed Peas énekesnői munkáját, hát azt Fergienek adták... – nyilatkozta Nicole.

Kanye West mérges!

A rapper állítólag teljesen kiborult, amiért neki egyetlen egy díj sem jutott az MTV Video Music Awardson.

Kanye több kategóriában is az esélyesek között volt, ám a show végén a zenecsatorna trófeája nélkül volt kénytelen távozni. A kamerák előtt még igyekezett jó képet vágni a dologhoz, de amint a színpalak mögé ért, kifakadt, és az MTV embereit szidta, amiért a kopott Britney-vel indították a műsort.

Balszerencséjére botrányos jelenetét valaki egy kézi kamerával rögzítette, és a felvétel felkerült az internetre is!

J Lo mégsem vár kisbabát?

Egyesek már tényként kezelték a terhességét, azután hogy J Lo a szokottnál gömbölydedebb formákkal jelent meg a nyilvánosság előtt a New York-i divathétén.

J Lo azonban tagadja, hogy babát vár, pedig az említett rendezvényen nagyon is úgy festett, mint aki anyai örököm elé néz. Egy másik hír szerint az énekesnő-színésznő egy

interjúban bevallotta, mániákusan figyeli az asztrológiai előrejelzéseket. Az Oroszlán jegyében született sztár mindennap utánanéz, mire számíthat a közeli és távoli jövőben.

– Szeretem a horoszkópot, mindent, ami elárulja, mi történik majd velem. Tudnom kell! – mondja Lopez, aki döntéseihez mindig segítségül hívja a csillagjósolást.

David Beckham tervezi a Spice Girls ruháit

Most egy turné erejéig újra összeáll a csapat.)

Lehet, hogy a végén még fel is lép a Spice Girlökkel? Ki tudja...

Egy angol újság értesülései szerint a futballsztár több tervező, köztük Julian McDonald legújabb munkáit tanulmányozza, hogy a lányok – a mókás ruhákat kérő Mel B-vel az élen – elégedettek legyenek majd az általa megálmodott, főként a fekete színű darabokkal.

Felesége, Victoria, valamint a show táncmestere, Jamie King bátorítására Beckham emellett rendszeresen kiveszi a részét a próbákból is, együtt táncol a csajokkal.

– Imád Spice Boy lenni! – állítja az újságíró.

David Beckhamet is elkapta a Spice Girls-láz, ő tervezi a lányok fellépőruháit a decemberben induló világkörűli turnéjukra.

(Aki nem tudná, néhány évvel ezelőtt a Spice Girls – Fűszeres lányok – volt a világ messze legnépszerűbb lánybandája.

Tiltólistán az énekesnő

A Smile című sikerszám vadóc énekesnőjét, Lilly Allent több neves divatház is tiltólistára tette, mivel rendszeresen tönkreteszi a tőlük kölcsönzött ruhákat és kiegészítőket.

– Jó néhány divatházból kitiltottak, mivel elég mostohán bánok a dolgokkal. Az egyik butik már semmit sem kölcsönöz nekem, mivel a kölcsönadott cipőjét meg-rágta a kutyám. Egy Julien Macdonald rucit pedig összesároztam, nem volt elragadtatva tőle a tervezője! – mesélte Lilly.

Autogram helyett nyakleves

Autogram helyett egy nyaklevessel lett gazdagabb Christina Aguilera egyik rajongója. Mi történt?

Christina és férje, Jordan Bratman csak a testőreik kíséretében tudtak beszállni a kocsijukba a kegyeikért versengő lesifotósoktól és rajongóktól a minap. A nagy tülekedés közben az egyik rajongó pedig igencsak pórul járt – Aguilera egyik testőre szájon találta.

A rajongó azonban hamar túltette magát a történeten.

– Nem Christina miatt sírok, szeretem őt... azért sírok, mert szájon vágott az egyik testőre – mondta.

Mindeközben azt suttojják, hogy az első gyermekét váró énekesnő fiús anyuka lesz. Christina már javában vásárolgat az év végén érkező baba számára, még hozzá túlnyomó részben kék dolgokat.

Sztárfotó

**Ezúttal a királyhalmi
UGRI ANITA
és kedvenc énekesnője,
RÚZSA MAGDI álltak
fotóriporterünk gépe elé.**

ZENEBONA

Jó Pajtás top 10

1. **RIHANNA:** Shut Up And Drive
2. **MARK:** Könnyel fizetek
3. **LINKIN PARK:** Bleed It Out
4. **NO THANKX:** A fekete nap gyermekei
5. **50 CENT & JUSTIN T. & TIMBALAND:** Ayo
Technology
6. **AVRIL LAVIGNE:**
When You're
Gone
7. **LOLA:** Mozdulj
már!
8. **NELLY
FURTADO:** Do It
9. **JUSTIN
TIMBERLAKE:**
LoveStoned
10. **NICOLE**

Timberland

Zentai Márk

Könnyel fizetek

Refr.:

*Mint egy jégdarab, az italomban olvadt szét.
Az esti csók, hát ennyi volt,
de ugyanúgy érzem az ízét még.
Ma könnyel fizetek, bevállalom.*

*A teraszon ülve várok rád,
néhány perc és zárnak már.
A mobilon egy hívást várok rég,
de üzenetet sem küldtél még.
Igazad van, nem ígértél tényleg semmi mást,
csak furcsa még, hogy véget ért,
pont a lelkem törted ezer felé.*

Refr.:

*Egy darabig biztos várok még,
a szívemben van még tartalék,
de lassan a hajnal itt van már,
és az eső csak csendben hullik rám.
Most hazamegyek, és kialszom az összes bánatom.
Csak tévedés, vagy tudta rég, hogy már vége lesz a legelején.*

Mint egy jégdarab, az italomban olvadt szét.

*Az esti csók, hát ennyi volt,
de ugyanúgy érzem az ízét még.
Ma könnyel fizetek, ha így a jó.*

*Magam vagyok, az árnyékom is csúnyán itt hagyott.
Csak tévedés, vagy tudta rég, hogy már vége lesz a legelején.*

Molter Károly

Tibold Márton

(Részlet)

Szeptember elsején ott állt édesapja mellett a kecskeméti kollégium igazgatója előtt. Az öregúr bütykös kezével turkált fölfésült, fehér hajában, s recsegő karosszékéből szeretettel nézte a nyurga sváb fiút. Aztán nyers jólélekkel szólt hozzá:

– Bátyádra is emlékszem. Pedig rég, hogy nálunk érettségizett.

– Millennium táján, igazgató úr.

– Lehet. Ugye, János volt. Remélem, utol-
éred magyar böcsületben! Ötödikbe iratko-
zol? Te Márton vagy, Tibold Márton?

– Úgy hívtak az iskolában – hangzott félén-
ken a válasz.

– Hát két neved van?

– Anyám otthon Martinnak szólít.

– Helyes, fiacskám. De itt a kollégiumban a kecskeméti lurkók bajosan hagynak meg Martinnak!

– Mindegy, igazgató úr. Csak tanuljak meg jól magyarul.

– De hiszen tudsz te már!

– Még nem úgy, mint anyanyelvemen.

Tibold mester beleavatkozott, ameddig és
ahogyan bírta magyarul:

– Martin jó és engedelmes fiú lesz itt is. Odahaza war er der „jeles!”

Martin belepirult:

– Bátyám azt mondta, hogy itt nehezebb. Mégis kérek szépen már most egy magántanítványt, akit németre tanítsak. És kérnék még tandíj- és táppénzkezdményt. Le is másol-

tam még odahaza bátyám egykori kérvényét. Valaha ő is kedvezményes volt itt. Nem leszek rosszabb nála.

– El is várom tőled, fiacskám!

– Meg fogom szolgálni a kedvezményt, tanulóssal és jó magaviselettel. Édesapám szegény ember.

– Ja, ich bin ein armer Dorfschmied – bólintott egyszerűen Tibold mester. Az igazgató jószágon mosolygott sűrű, őszes szemöldöke alól:

– Jól van, Márton. Meglesz minden. Itt ez a névjegy. Elmehetsz vele, a címet odaírtam.

Kezet fogott a meghatott mesterrel. Odakint a százados, vakolatja hullató épület előtt megszorította Tibold Keresztély fia kezét:

– Semmit se változott ez az úr, mióta bátyáddal itt voltam. Alig fehérebb. Járj a kedvében és légy becsületes.

Elballagtak a Lehotay-házba, ahová a névjegy szólt. Két fiú mellé rendelte itt Martint az igazgató úr. Hatszáz holdas, özvegy nagygazda volt az ötvenes években járó Lehotay, a Kisbudai utcában lakott. Két reáliskolás fia, Laci meg Andráska, kövéren, naptól barnán és ellenségesen fogadta az udvaron a „nimöt tanár”-t. Mikor ez bemutatkozott, apja akarata szerint németül: „Heisse Martin Tibold”, a két pukkanás-arcú kölyök hangosan szemberöhögte:

– E’ bolond, ne!

– Tisztára nincs ölég esze!

Az öreg zsírképű Lehotay az úri pitvarban a szíjat erősítette meg éppen a nadrágján. Hajnali dologból, gatyából-ingből most kerülhetett mellénybe, nadrágba, csizmába:

– Hadd lássak, öcsém, egy eleven nimetöt.

Utoljára Boszniában láttam! – és megforgatta a hirtelen nőtt Martint a sarkán, hogy egészen megismerje. Aztán barackot nyomott a fejére:

– Jó löszöl eget meszelőnek. Fejedre ne nyöjön ez a két imposztor!

Martin apjára nézett, és rendületlenül folytatta németül.

– Megbarátkozunk.

– Magyarul tud-e a legény? – kérdezte a nagygazda, Tibold mesterrel parolázva.

Martin szárazon felelt apja helyett:

– Tudok. De csak az iskolában beszélek. Itt nem...

Kedves Olvasó Tanulók!

Ez évi első számunkban, amikor **Majtényi Mihály Császár csatornája** című regényéből közöltünk részletet, egy mondat erejéig szó esett Molter Károly Tibold Márton című művéről is.

Akkor már jeleztem, de a teljesség kedvéért újra leírom, Molter Károly (1890-1981) óverbázi születésű erdélyi író volt, aki idézett regényében a bácskai Ferenc-csatorna mentén élő többnyelvű közösségek életéről, világáról és környezetéről beszél sajátos módon meggyőző erővel. El kell olvasni a regényt, hogy megérezzük, mit is jelent az anyanyelvhez, a szellemi kultúrához való viszony, mit jelent a nyelvi és nemzetiségi tolerancia, mit jelent a kulturális önidentifikáció. A rovatunkban közölt részlet az ifjúkor határmezsgyéjére érkezett, a gyermekkor biztonságát odahagyó, s egy más szellemi közösséggel először szembesülő Tibold Mártont mutatja be.

Két levelet kaptam. Egyiket **Hegedűs Tímea** doroszló munkatársam küldte. Tímea nagyon kreatív olvasó. Elolvasta és értelmezte a Majtényi- és a Bordás-regény rovatunkban közölt részletét. Elgondolkodott rajtuk és kutató is. „A Ferenc-csatorna építése is hihetetlen teljesítmény volt abban az időben. Én is már sokszor átmentem a felette átívelő hídon, de nem gondoltam az emberekre, akik ott dolgoztak, hiszen nem is tudtam, hogyan épült. Ezután, ha arra járok, legalább egy pillanatra felidézem magamban azoknak emlékét, akiknek dolgoz keze által jött létre” – írja a Császár csatornája kiváltotta élményéről, míg a másik mű nyomában kutatni kezdett és felvázolta a mozgófilm történetének főbb pontjait.

A másik levél Bácskertesről érkezett. **Lovász Tibor, Koleszár Olga és Buják Edvin** hatodikosok írtak. Lovász Tibor elolvasta és most nektek is szívből ajánlja Jókai Mór A köszívű ember fiai című regényét. Én is terveztem, hogy ebből a műből is kiemelünk majd részletet a rovatba. Most már az ajánlás szövege is a rendelkezésemre áll. Koleszár Olga nyári olvasmányélményeiről számol be, két könyvet olvasott az Olsen-ikrekről. Olga nagyon szépen, tömören fogalmazza meg beszámolóját. Csak egy megjegyzés: az író nevét is meg kell jegyezni és a cím mellett közölni. Én például nem tudom, ki ezeknek – a gyermekolvasók körében nyilvánvalóan népszerű – könyveknek a szerzője. (Attól, hogy valaki tanár, még nem tud mindent, s nem tájékozott mindenben. S ezt én mindenkor el is ismerem.) Buják Edvin pedig a rovatunkban közölt Gion-regény, a Virágos katona keltette gondolatait fogalmazta meg és írta le a rovatunknak.

Köszönöm gratulációk mindannyiatoknak! Tanáraitok hozzáállását is nagyszerű példának tartom.

Könyvjutalmat kap Hegedűs Tímea doroszlói és Lovász Tibor bácskertes olvasó tanuló.

Bence Erika

– Emmá' döfi – helyeselt Lehotay. De két fiának szeme összevillant: „no, német, hamar kitesszük innét a szűrödet!” A házigazda nyájasan hívta be a kovácsot:

– Egy kis papramorgót!

Tibold mester megsejtette a hívás értelmét s befelé indult Lehotay bácsival. A sovány, hosszú német fiú most ünnepélyesen kezdte meg hivatását. Odafordult ingujjas tanítványaihoz, akik az imént bukkanhattak elő az istállóból, mert enyhén érzett rajtuk a trágyaszag:

– Habt Ihr schon von Jóкаи gelesen?

– Vakapád! – nyihogott Andráska.

– Olvas a fene neköd! – legyintett a zömök Laci. – Birkózni tudsz-e? – mutatta két karjával az ölremenést. Martin még szárazabban ingatta fejét:

– Nur mit Schwächeren!

– Nem értöm, nímöt! Te Marci vagy?

A házitanító, mint sziklaszál, el nem mozgott ősei nyelvétől:

– Neked Martin vagyok. Azt kérdezem, szereted-e Jókait? – Anyám nem szereti, mert csak németül olvasta, ahogy a szomszédból kapta. De magyarul nem lehet letenni. Csak úgy falja az ember.

Laci meg Andráska egymásra néztek. A kisebbik hegyeset köpött oldalra, aztán megindultak. Laci a vállán keresztül visszazólt:

– Majd ha megjött a magyar beszélhetnéköd, akkor jelentközz mögest! – azzal elporoszkáltak a kocsiszínbe.

Martin befordult apjához:

– S wir schwer gehn!

Édesapja csak ránézett. Martin megértette. Az a pillantás annyit jelentett, hogy „nekem is nehéz, azért mégis kalapálok”. És a fiú nem panaszkodott egyet se többé. Délután elbúcsúztak egymástól. Keresztély megölelte, megcsókolta fiát s hogy könnyezni ne lássák, föltette hirtelen a pápaszemét. Martin sem sírt, apja arcát, kezét némán csókolta meg. Édesanyját

csókoltatta. A pályaudvarra se ment ki, félt, hogy nem talál még haza az idegen városban. Amint kitette lábát a neki olyan meghitt arcú mester, Martin jelentkezett Lehotaynál.

– Bácsi, kérem – mondta szinte hibátlan magyarsággal, csak éppen a hadarása és kifejtése volt idegen –, én most a tápintézetbe megyek. Tetszik tudni, ott ebédelek és vacsorázom. De minden étkezés után egy negyedórával itt vagyok a fiúknál.

– Szóljak valamit nekik az érdeködben? Mert tudd mög, hogy anya nélkül nőttek föl. Félárvak, szögényök.

– Ne tessék szólni, majd megbékélnék...

Meg is békültek estére, miután egész délután két nyelven folyt a kötekedés. Hármuk hálószobájában, lámpaoltás után, a magyarok mégis csak megszólaltatták a maguk nyelven Martint. Ágyában Laci, a negyedikes realista, csitította öccsét, a szeplős Andráskát, aki még csak másodikos volt:

– Pszt, hallgass! Marci most imádkozik. Némötül beszél az még az Úristennel is!

Martin az utcai ablak alóli ágyából átszólt:

– Honnan tudod? Imádkozni magamban szoktam.

– Igön, de némötül! – ült föl párnáinak támaszkodva Andráska.

– Mi közöd hozzá? – hangzott a tiszta illatú ágyneműből a német oldalról.

Laci a sötétben váratlanul Martinnak adott igazat.

– Joga van hozzá. Isten sok nyelvön ért. Még tán némötül is.

Andráska erre ingerülten és nyíltan kezdett csúfolódni:

– Hallom, dárdás vagy. Marci, a konviktusban! Igaz-e?

– Nem. Csak volt róla szó. De aztán elengedték.

– Kár. Mögnéztelek vóna, mikor a tarhonyát, galuskát hordozod asztaltársaidnak! – s Andráska kacagott.

– Ne járjon a szád! – morgott öccsére Laci a kemence közeléből. Martinnak erre a védelemre valami hálaérzet könnyet préselt a szemébe. De nem szólt semmit egy ideig. Csöndesen sírt. Aztán mindjobban erőt vett rajta az érzés, úgyhogy zokogását a paplan alá rejtette. Honvágya támadt föl, iszonyú erővel, talán a paplan idegen tapintása még növelte is ezt a betegséget. Otthon dunna alatt aludt. Nem is gondolt arra, hogy a paplan egészsége sebb. Csak örökké vidám édesanyját képzelte el; hogy ki tud az nevetni minden nyomorúságot! Most ő sem nevet azonban, az édes! Hát apja, aki most átszállóban Szabadkán alszik valamely kiskocsmá tizkrajcáros, közös hálólhelyén? És Lizikére is átbukott síró képzelete, azt ígérték egymásnak otthon, hogy levelez-

nek. Amit nemszabad a képeslevelezőlapon nyíltan megírni, azt a bélyeg alatt izenik meg egymásnak. Mindig csak egy-egy szót, azt a felejtethetlent.

Egyszerre azt érezte, hogy Laci és Andráska figyelik. Erre visszafojtotta halk zokogását. És olyan pogány fájdalom nyilallta át, mintha mindjárt meghalna. Próbálta hazai esti imáját: „Schlafen, schlafen leg' ich mich...”, de képtelen volt rá. Mint megkínzott állat, amelyik megbődül a gyötrelemtől, szólalt meg ekkor németül:

– Hab' Heimweh. Nem bírok vele. Holnap utazom haza...

Laci és Andráska, hogy hogy nem, megértették. És nem kuncogtak. Sőt Laci vigasztalóan fordult feléje:

– Ne sírj, Marci! Holnap kiviszünk a Vacsihögyre, a szőlőnkbe!

Martin bögre tört ki:

– Mit érek vele? Az se az én falum! És ti ott se fogtok németül beszélni.

Most már Andráska is elérzékenyült:

– Csak ne sírj! Egyszer tán... hátha megszólalunk ezön a nyelvön. Mesélj inkább fatornyos faludról!

Martin kapott rajta. Igenis, beszélni fog róla. Akkor ott van benne, mintha egészen otthon lenne. És német neveket mond, sváb kifejezéseket kever a mesébe, anyja incselkedéseit, tréfáit ismétli és fordítja magyarra s újra megkacagja itt a távolban; édes, jóságos szavával fúti föl bánatát, hogy elégjen, míg öröm és meleg támad belőle. Itt a paplan alatt, úgy határozta el, otthon lesz mindig! Lángoló védőbeszédre tüzelte önmagát, faluja szépségének magasztalására, költő lett az éjfékete területenkívüliségében, és a hálótársak úgy figyeltek rá, mintha nagyon érdekes, egzotikus könyvből olvasnának föl nekik. Mikor az udvaron hernyót hullató vén szilfáról lelkendezett Martin meg a kútgémről, melynek ócskavasból van a kolonca, az eperfákról, melyek alól fekete epret falnak a libák, és a selyemgyárról a milliányi sárga szőrű gubóval. – Isten tudja, mért irigyelték meg a fiúk. Hát még mikor apja kovácsműhelyéből mondott el ateliertitkokat, aztán a tutajokról regélt, a műmalmokból a Ferenc-csatornába ömlő, olajos meleg vízről, amiben annyit fürödtek, a zsilip vad zuhatag-karjairól, aztán a húszlovas hajóvontatásról, ijjúúú, ijjúúú, hogy verik a lovakat a bocskoros rác hajcsárok. S mikor egy Becker nevű pajtásáról mesélt, már szerették is a fiúk. Hogy csalták Martiné ezt a Beckert ruhástól egy csónakba, melyet kilikasztottak, aztán a vízbe szöktek, mert ők fürdőruhában voltak. Becker a legjobb úszó volt, színlelt fulladással süllyedt el, aztán kiröhögte a segítségére siető felnőtteket.

A NET valós veszélyei (4.)

Kémprogramirtók

Nagyon fontos a megelőzés: ne nyissunk meg olyan programot, amelynek nem ismerjük az eredetét. Ha pedig ismerősnek tűnik (pl. e-mailben küldte a barátunk), addig ne kattintsunk rá, amíg nem vizsgáltuk meg víruskeresővel és nem erősítette meg a feladó, hogy tényleg ő küldte. Ismeretlen emberektől még ismert programot se fogadjunk el! Ugyanis a backdoor programokat még egy kezdő is két kattintással integrálni tudja más programokba. Csevegőpartnerek általában nem küldenek EXE fájlokat egymásnak, de ezeket is inkább mentjük el egy könyvtárba, ne közvetlenül, hanem innen nyissuk meg őket. Így lehetősége van a víruskereső programnak (amely felismer egyes kártékony szoftvereket), hogy reagáljon. Lehetőség szerint ne töltsünk le törést a programokhoz, inkább vegyük meg őket. A forrás még garanciával és többszolgáltatással is jár.

Csak az ismert, megbízható kémprogramirtókat használjuk! Ezeket pedig a cég hivatalos weboldaláról, vagy ismert programkollektív oldalról töltsük le. Egyaránt használunk vírus- és kémprogramirtókat. Ha pedig egy weboldal vagy e-mail gépünk veszélyeztetettségére figyelmeztet, azt akkor se higgyük el, ha maga a miniszterelnök írta alá!

A főt említett SpySheriff a következő neveken is terjed: Adware Sheriff, Pest Trap, SpywareNo, Spylocked, SpywareQuake, SpyTrooper, Spydawn, Brave Sntry, SpywareStrike, Alpha Cleaner és SpyAxe. Aki ilyet talál a gépén, az a SmitFraudFix (soro-geekstogo.com) vagy a smitRem

(noahdfear.geekstogo.com) programokkal el tudja távolítani. Jó esetben sikerül kicselezni a kártevőt a rendszer-visszaszállítással (System Restore), amit egyébként visszaállítási pontok blokkolásával akadályoz a SpySheriff. Emiatt csak úgy tudjuk használni a restore-t, ha előbb csökkentett módban (safe mode) újraindítjuk a rendszert.

A backdoor programok ellen szoftveres tűzfalal védekezhetünk úgy, hogy nem kapcsoljuk ki a figyelmeztető ablakokat, és a kimenő forgalmat is feltételekhez kötjük. Mivel a programok csak egy portot nyitnak, a támadó ehhez csatlakozva egyből lebukik. A tűzfal pedig jelzi, valaki úgy akar csatlakozni, hogy mi arra nem tartunk igényt, nem böngészünk és nem indítottunk új letöltést sem.

Az erős szabályokat használó tűzfal legalább a backdoor programok aktivitásától véd, törölni őket is spyware-irtókkal tudjuk.

Egy tipp: a támadó sem feltétlen védtelen, az IP-címe alapján jelenthetjük őt az internetszolgáltatónál. Az általa küldött programot és a tűzfal LOG-ját mentjük le, ezzel bizonyítjuk tettét! Komoly büntetésre számíthat a „kolléga”, ha visszaeső.

Mint előző számainkban is bemutattuk, a vírusok és más kártevők komoly veszélyt jelentenek számítógépünkre, s ez a veszély csak fokozódik, ha folyamatosan csatlakozva vagyunk az internetre (ADSL-, kábel-, WiFi-kapcsolat). Most folytatjuk múlt heti írásunkat a komputerek károkozóirol.

Mitől válhat zombivá, vagyis élőhalottá a gépünk? Attól, hogy más akaratára cselekszik, sok más PC-vel együtt. Egyenként elég lenne egy backdoor program, de a zombivá váláshoz olyan programok kellene, amelyek az egyszerű feladatokat az adott pillanatban végzik el. Úgy, mint egy robot: az első botnet az IRC alapú csevegőcsatornákon terjedt el, ahol ki tudták használni a csevegők gépében lévő potenciált, és az IRC biztonsági hiányosságait. Innen ered a „bot”: a csatornákon okos programok futottak adminisztrátorok helyett vagy mellett.

Alapszinten még csevegni is lehet velük, jó eszközei a mesterséges intelligencia kutatásának. A botok azonban a csevegők gépén is futhatnak

rejtve, közben spameket küldenek a világ minden tájára – méghozzá az összes levélszemét 50–80 százalékát! Ezekből mi is kapunk, a folyamatosan változó hálózatok miatt is nehéz eljárni a spammerek ellen.

E haszonszerzés mellett károkozás is lehet a cél: a zombigépekből összeállt akár másfél milliós sereg DoS (Denial of Service) támadásokkal bombázhatja egy cég webszerverét, amely így DDoS (Distributed DoS) támadássá változik. Ilyen eset a közelmúltban már többször előfordult, célpontként egészen híres cégekkel és intézményekkel.

Más támadások adware, spyware küldésére valók, de a látogatottság hamis növelése érdekében egyszerű kattintást is végezhetnek. Mivel a zombigépek használói nem urai a gépüknek, az igazi támadók tettenérése szinte lehetetlen. A zombihadsereg összeállításához korábban az IRC-ket használták, később már vírusokat is írtak a hálózat bővítéséhez.

Megjegyezzük, hogy a botnetektől ihletet merítettek a distributed computing első használói is. Ám az ilyen elosztott hálózat feladata nem károkozás, hanem a számítási feladatok szétosztásával óriási célok elérése, például a génkutatásban, a csillagászatban.

Brazília

Brazília. Vajon akad valaki, akinek az ország neve hallatán ne jutna eszébe valami tipikusan brazil, legyen az a foci, karnevál vagy az esőerdők? Ez a hatalmas dél-amerikai ország biztosan senkit nem hagy érintetlenül. Ugyan kontinensnyi mérete miatt megismeréséhez reménytelenül sok idő kell, de megszeretni egy perc is bőven elég. És ha nem vigyázunk, könnyen kialakul az életre szóló vonzalom is.

Bár Brazília messze nem egyenlő Rio de Janeiróval (olv.: rió de zsanejró), mégsem beszélhetünk Brazíliáról Rio említése nélkül. Meghatározó világváros, és a nevéhez kötődik egy, az egész világon jól ismert életérzés. A Corcovado tetejéről – ahol a Krisztus-szobor áll – lenézve szembesülünk az-za, hogy Rio de Janeiro majdnem kör alakú város, olyan, mintha egyenesen körénc építették volna. És a Természet játékos kedvében a Copacabana és az Ipanema strandjaihoz illőt alkotott. A hegyek változatos formái, az öblök, a szigetek, a tavak azt a benyomást keltik, mint egy népes gyermekcsapat által épített homokvár a strandon. Ugyan a város neve folyót sejtet, azt ne keressük: Rio névadói tévedtek, amikor annak idején az óceán felől érkezve folyótorkolatnak vélték valamelyik öblöt.

Rio de Janeiróban jó lenni. Itt mindenkinek előbb-utóbb mosoly ül az arcára. Zavarba ejtő, sőt, sokszor érthetetlen is a helyiek (carioca – ahogy magukat nevezik) kedvessége, segítőkészsége és persze büszkesége is. Rio hegyek által szétszabdalt nagyváros, bejárásához a cariocák tanácsain kívül a helyi buszokra is szükségünk lesz – de így egyben meggyőződhetünk arról is, hogy a buszokat minden bizonnyal kizárólag Ayrton Senna-rajongók vezetik.

Rio de Janeiro történelmi belvárosa, a Centro messze esik a Copacabana és Ipanema strandjaitól, de hamar világossá válik, hogy a város központja valójában messze nem a hétvégeken szinte teljesen kihalt Centro. A homokos strandokon és környékükön a nap 24 órájában megállás nélkül zajlik az élet. Ha lemegy a nap, előkerül a labda, és a kivilágított pályákon focidzések és -meccsek kezdődnek. Persze, ha valaki nem éri be a homokos pályán gyakorló fiatal tehetségekkel, az akár a világ legnagyobb stadionjával, a Maracanával is vigasztalódhat.

Riótól északra, körülbelül 7 órányi autóútra fekszik az egykori főváros, Vila Rica de Ouro Preto (a fekete arany gazdag városa). Honnan ez a név? Onnan, hogy 1698-ban a nyugati félgömb legnagyobb aranykészletét fedezték itt fel. Magát a várost 1711-ben alapították, és az arany híre nagyon gyorsan terjedt. Ennek köszönhetően a 18. század közepén Ouro Preto lakossága már elérte a 110 ezret (összehasonlításképpen New York lakossága körülbelül 50 ezer volt akkoriban).

Ouro Preto 23 templomával ma talán Brazília legszebb koloniális városa. A templomok nagy száma nem feltétlenül az erős keresztény meggyőződésnek köszönhető. Sokkal inkább az adócsalás korai módszerének, ugyanis az arany egy részét szentképek és templomok díszítésére használták, így csökkentve a kibányászott arany súlya után fizetendő adóterheket. Ennek tudatában egyáltalán nem meglepő a templombelsők példátlanul gazdag aranyozása.

Ouro Pretótól nem messze található Congonhas városa. A kis ipari város közepén, a koloniális házak között, egy dombon áll a Basílica do Bom Jesus de Matosinhos, óriás pálmákkal övezve. A hely különlegessége a bazilika előtt álló szoborcsoport, mely az Ótestamentum prófétáit ábrázolja. Alko-

tója, Aleijadinho lenyűgöző, különleges, szinte táncszerű mozdulatokat faragott – munkája végén már az alkarjára kötözött vésőkkel, ugyanis lepra következtében mindkét kézfejét elvesztette.

Rio de Janeiróból autópálya vezet a 800 méter magasban fekvő, meglepően európai hangulatú Petropolisba. Természetesen az autópálya használatát, más dél-amerikai országokhoz hasonlóan, itt is át kell értékelni. Ezeken az autópályákon készüljünk fel biciklisekre, átszaladó gyalogosokra, kutyákra és kivilágítatlan járművekre.

Petropolis azért érdemel említést, mert magaslati fekvése miatt klímája sokkal kedvezőbb, az évi átlaghőmérséklet 18 °C körüli. Ezért választották nyaralóhelynek az igencsak tehetős cariocák és a mindenkori uralkodó. Az európai vonások leginkább a főutca palotái között sétálva, vagy az Eiffel mérnökiroda által épített, vas és üveg Kristálypalota közelében fedezhetők fel. Petropolisban találjuk még Santos Dumont nyaralóját is, akiről a brazilok szerint méltánytalanul megfeledkezett a világ, hiszen a Wright fivérekkel megelőzve építette meg az első utasszállításra alkalmas repülőgépét, és mindemellett a karóra feltalálója is.

Brazíliában a távolsági közlekedés két hatékony eszköze az autóbusz és a repülőgép. Buszozni persze elég időigényes, két nagyobb város között akár egy egész napig is úton lehetünk. A repülőgépek hasonlítanak a buszokhoz: a helyi légitársaságok a belföldi járatokat úgy üzemeltetik, hogy egy útvonalra 6-8 nagyobb várost is felűznek, így előfordulhat, hogy mire megérkezünk úti célunkhoz, már túl vagyunk 3-4 fel- és leszálláson.

Rióból elindulva Salvador az első város, amit felkeressünk. Brazília afrikai lelke egyben Bahia állam fővárosa, és az egykori rabszolga-kereskedelem központja. Ez az a hely, ahol az itt lakók féltve és büszkén őrzik afrikai gyökereiket. A város történelme szinte egyidős az országgal. Az afrikai hatások lépten-nyomon jelen vannak erre felé, akár művészetről, akár étellekről vagy zenéről beszélünk. A kifogástalanul helyreállított belváros örök mementóként a Pelourinho nevet viseli, amely szó a rabszolgák korbácsoláskor a kikötőzésekre szolgáló oszlopot jelöli.

Salvador az utazók szemében Brazília egyik gyöngyszeme. Sajátos hangulata, az egymást érő galériák és árusok, az egész éjszaka parádézó dobosok, a színes házak, a spontán capoeira bemutatók mind-mind nehezen felejthetővé teszik ezt a várost. A hatalmas felvonó, amely összeköti a felső- és a közvetlenül a parton fekvő alsóvárost, Salvador jelképévé vált, s bár fárasztó gyaloglástól kíméli meg a helyieket és a turistákat, esztétikai értéke mindenképpen kétségszű.

Persze azt is meg kell említeni, hogy mindezek mellett Salvador 2,4 millió lakosával az ország legszegényebb államának a fővárosa is. Pelourinhót elhagyva szembesülnünk kell a ténnyel, hogy az inkább csak a turistáknak szóló kirakat.

Fantasztikus memória

Sok jó emlékezőtehetséggel megáldott ember van. Lehet ismerőseink között is olyan aki, ha egyszer valamit elolvasott, sok idő múlva is pontosan emlékszik arra, hogy mit olvasott, milyen könyvben, és hogy mi volt a lényege az olvasottaknak.

Biztosan tapasztalatból tudjátok, hogy sokkal könnyebb megtanulni azt, amit értünk, mint egy értelmetlennek tűnő nehéz szöveget vagy képletet.

A 20. század elején Oroszországban élt egy Seresevszkij nevű újságíró, akinek emlékezőtehetsége minden elképzelést fölülmúlt. Könnyedén megjegyzett akár hetven szóból vagy számból álló sorozatokat, s azokat fordított sorrendben is fel tudta idézni. És ezekre akár 15 év múlva is hibátlanul visszaemlékezett. Idegen nyelvű szövegeket is, melyeket egyáltalán nem értett, ugyanilyen könnyen meg tudott jegyezni. Neki inkább az volt nehéz, hogy elfelejtsen valamit. Ilyen és hasonló képességű emberekből kevés van, de léteznek.

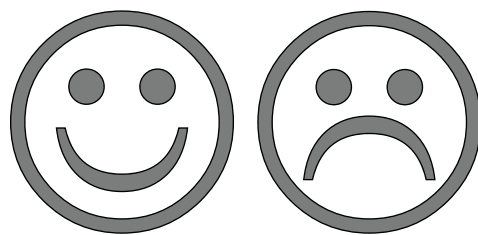
Valószínű, hogy minden élmény, benyomás, amely az embert az

August Rodin: Gondolkodó

élete során éri, valahol hiánytalanul megmarad, csak nem vagy csak nagyon kis mértékben tudjuk tudatosan irányítani, hogy ezekből mit idézzünk fel. Hogy ez miért van így, arra még nincs elfogadható magyarázat.

Sz. K.

Beszédes arc

Beszédes lehet az arcunk is. Ha tükör elé állva grimaszokat próbálunk ki, láthatjuk, hogy mókásabbnál mókásabb arckifejezéseket tudunk produkálni. Arcunk ugyanúgy képes árulkodni, mint testünk, érzelmeinket hűen tükrözi. Ha váratlan hírt közöltünk valakivel, arca láthatóan megnyílik, szeme kikerekedik a csodálkozástól vagy a döbbenettől. Ha dolgozatunkra a vártnál nagyobb osztályzatot kapunk, arcunkra mosoly kerül, szemünk csillogni kezd, ennek ellenkezője történik elégtelen osztályzat esetén. Mi történik, ha a kellemetlen osztályzatot szeretnénk eltitkolni? Ekkor folyamodnánk az álarchoz? Egyáltalán mikor mondjuk azt, hogy valaki álarcot hord? Valahogy mindenképp összefüggésben van az őszinteséggel. Valamilyen okból kifolyólag nem vállaljuk gondolatainkat, érzéseinket, megbújunk egy maszk mögé. Hogy miért vállaljuk ezt a megoldást valós érzéseink, gondolataink helyett?

Indítékaink sokfélék: álarcot teszünk, ha attól félünk, hogy az igazságért megbüntetnek, álarcot teszünk, ha nem akarunk másnak fájdalmat okozni, de lehet, hogy azért kerül álarc ránc, mert bizonytalanok vagyunk. Bizonytalan viselkedésünket, féltékenységünket a vakmerőség álarca alá rejtjük, így sikerülhet félrevezetni környezetünket, és bizonyos mértékig önmagunkat is.

Ha szomorúságunkat szeretnénk eltitkolni, a vidámság maszkját tesszük fel, de álarcot teszünk, ha gyengeségünket lepleznénk. Ez a megoldás azonban csupán átmeneti, nagyon sok energiánkat igénybe veszi a színlelés, és környezetünk előbb-utóbb az álarc mögé lát, lelepleződünk, csalódást okozva.

Hitelességünket az őszinteség segítségével őrizhetjük meg, környezetünk szemében megbízhatóbbak maradunk, ha vállaljuk magunkat, ha vállaljuk érzéseinket.

(Cimbora)

- A tea őshazája Kelet-Ázsia melegebb éghajaltú vidékein van: India, Ceylon, Japán, Indonézia.
- A teáról 4700 éves feljegyzések tesznek először említést.
- Ázsiában már ősidők óta gyógyitalnak számít.
- Európába a Holland Kelet-indiai Társaság tisztviselői hozták be az első teát 1636-ban. A 18. században már itt is sokan fogyasztották.

A teáról

- Az 1600-as évek végén megjelent orvosi könyvek az élet biztos meghosszabbítójának írták le.
- A leghatásosabb a zöld tea, amit úgy nyernek, hogy a frissen szedett leveleket nem szárítják (így megőrzi zöld színét), s ügyelnek arra, hogy minél rövidebb ideig érje levegő. A fekete teához (pl. Kínában) 12–24 órán át levegőn szárítják a teacserje leveleit.
- A friss tealevélben négyszer több C-vitamin van, mint a citrom- vagy narancslében! Ugyanakkor a növények közül a teának a legnagyobb a P-vitamintartalma.
- 100 évvel ezelőtt még úgy tudták, hogy a teának 4-5 fő alkotóeleme van, s ezek közül legfontosabb a koffein. Ma már több mint 130 alkotóanyagát ismerik.

Sz. K.

Falunap volt Gunarason

Az idén hetedik alkalommal rendezték meg Gunarason a falunapi Ünnepséget, amelyen számos program várta az idelátogatókat. Mi, iskolások, az író-olvasó találkozóon vettünk részt, amelyen bemutatkozott Fehér Kálmán csókai születésű költő, az óbcesei A Prima Vista együttes és egyik tagja, Hovány Lajos. Először Csikós Hermina iskolánk igazgatónője köszöntötte az egybegyűlteket. Ezt követően a gunarasi származású Hovány Lajos beszélt életéről és munkájáról, majd elmondta, hogy a vizek tanulmányozásával foglalkozik. A Jó Isten mosolya című olvasmányból – amit diákjainak írt – olvasott fel egy részletet. Iskolánk tanulói ismertették Fehér Kálmán életrajzát, az A Prima Vista együttes a költő két, általuk megzenésített versét, a Szőcske szemű ablakok és A fehér szoba titka címűt adta elő. Fehér Kálmán beszélt életéről és munkásságáról, majd a közönség soraiban ülő Tolnai Ottónak és feleségének, Tolnai Jutkának elénekelt egy költeményt. Ezt követően felolvasta a Monszun Csitagonban című szerelmes versét. A találkozó után megkóstolta a lángost, körülnézett egy kicsit, és láthatóan jól érezte magát a falunapon.

A falu lakosai szorgalmasan készültek az ünnepségre. A környező falvakból érkeztek vendégek, hogy fellépésükkel szebbé tegyék ünnepünket. Elsőként a péterrévei mazsorettcsoport lépett fel, akik elbűvölték a közönséget. A műsorban több kórus is szerepelt, köztük a gunarasi Rozmaring asszonykórus. Később Gurbity Kinga és Radulov Tamás, valamint Zsilik Eduárd és Juhász Zsófia magas szintű táncművelésükkel szórakoztatták a közönséget. Ezt követte egy színdarab a péterrévei Karinthy Frigyes Színjátszó Kör előadásában. Felléptek még a zentagunarasi Petro Kuzmjak Művelődési Egyesület tagjai, akik ruszin táncokat mutattak be. Végül iskolánk negyedikesei modern zenére táncoltak. Az esti műsor egy kicsit elhúzódott, de megérte a várakozás, mert utána a szervezők tűzijátékkal kedveskedtek a vendégeknek.

A falunap alkalmából a Fehér Szarvas vendéglőnél megszervezték az öreg fiúk labdarúgó tornáját. Zentagunaras, Bajsa, Péterréve és Gunaras csapata vett részt a következő eredménnyel: 1. Zentagunaras, 2. Bajsa, 3. Péterréve, 4. Gunaras. Az idő kedvezett a játékosoknak és a nézők is szép számban összegyűltek. A meccs után a résztvevőket vendégül látták babgulyásra.

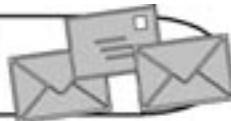
Klájó Adrián, Juhász Anita, Győri Dorottya, Kovács Anikó, Csőke Csenge, Gurbity Bettina, 8. osztály
Dózsa György iskola, Gunaras

Díjak Magyarországról és oklevél Macedóniából

A magyarországi Igazgyöngy Alapítvány és az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete közös rajz- és fotópályázatán sikeresen szerepeltek a szabadkai Studio Bravo Képzőművészeti Műhely tagjai. A rajzpályázaton **Michaela Karamatić** különdíjas, **Prole Laura** első helyezett, **Bodó Sarolta** pedig második helyezett lett. A fotópályázaton **Gombos Roberta** és **Bózsits Tímea** kapott különdíjat, **Sebők Viktória** első, **Bózsits Tímea** harmadik, **Berkes Beatrix** pedig negyedik helyezett lett. A beküldött pályamunkákkal elért eredményekért a Műhely értékes könyvjutalomban is részesült.

A bitolai Cirill és Metód Gyermekstúdió nemzetközi képzőművészeti pályázatára 16 500 alkotás érkezett, ebből 1743-at állítottak ki. A Műhely tagjai közül legeredményesebb **Takács Leila** volt, aki oklevelet kapott.

MIZUJS?

Szüreti bál Doroszlón

Doroszlón szeptember 15-én rendezték meg a hagyományos szüreti bált. A mulatság 17 órakor kezdődött a Mórícz Zsigmond Kultúregyesület nagytermében. Ezt megelőzte az ifjúsági táncscsoport hintós felvonulása. A műsorban felléptek a Csernicsek Gyöngyi által vezetett kis- és középső táncscsoport tagjai, valamint a Dörner Zsuzsanna által vezetett ifjúsági táncscsoport. A talpalávalót a doroszlói fúvószenekar szolgáltatta.

Hegedűs Tímea, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Természetvédő táborban jártam

A nyáron az egyik rokonom azt ajánlotta, menjek el abba a táborba, amelyet ő szervez augusztus 5-étől 12-éig. Elérkezett a nagy nap. Az első nap délután a csoportvezetőm elmagyarázta, hogy aki megtalál egy sárga virágot, amelyet ritkaságnak mondanak, kap tőle valamit. Estefelé megkért, hogy mondjak le a tennivalóimról, mert valamit szeretne átadni nekem. Egy póló volt az. Fűzöld színe miatt a kedvencemmé vált. Azért kaptam tőle, mert kitartóan kerestem a növénykét. Éjszakai túrára is mentünk. Hallottuk az éjjeli madarakat, rágcslók zaját. Láttuk a Göncölszekeret és a tejút-rendszert. A csillagok sokkal fényesebbnek tündek, mivel nem volt tele a természet mindenféle mesterséges fénnel. A délelőtti óráiban csomózási technikával karkötőt készítettem a csoportvezetőnek. Fényképezőgéppel megörökítettem minden fontos, kellemes és érdekes pillanatot. Úgy éreztem, a legkedvesebb barátaimtól válok el, amikor a vezetők bejelentették, másnap indulunk haza.

Szíveli Krisztina, 5. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Adai hírek

A Cseh Károly iskola 5. b osztályában húszan veszik a Jó Pajtást, és ennek a magyartanárnő nagyon örül. – **Albek Anita**

Szavazással döntötték el az 5. b-sek, hogy kik lesznek az osztály vezetői. Csúzdi Gábor lett az elnök, Karácsonyi Rita a titkár és Csuvik Viktor a pénztáros. – **Sterbik Emese**

A 7. c osztályban megtartották a selejtezőt a Szarvas Gábor Nyelvművelő Vetélkedőre. A következők vettek részt rajta: Tóth Kata, Gajdos Dóra, Hodik Rita, Bogáromi Erik, Kordován Ariella, Fehér Orsolya, Dragin Dijana és Lakatos Adrián. – **Lakatos Adrián**

A 7. c már az első tanítási napon megválasztotta vezetőségét. Urbán Alíz lett az elnök, Dragin Dijana a titkár, Mészáros Réka pedig a pénztáros.

Az osztály új fizikatanárnőt kapott Molnár Gábor Gizella személyében. A tanulók először bemutatkoztak, majd a tanárnő ismertette velük az előttük álló félév feladatait. – **Dragin Dijana**

Az osztály az első kémiaórája azzal telt el, hogy a tanulók megismerkedtek a tantárggyal és a tanárnővel.

Ebben a tanévben az iskolában hétfőnként lesz röplabdaedzés a lányok számára. – **Prokop Adrián**

Milyen a természeted?

**Mindig három lehetőség közül választhatsz:
igen (3 pont), néha (2 pont) nem (1 pont).**

1. Bele tudom magam képzelni mások helyzetébe.
2. Mindig meghallgatom mások problémáit.
3. Figyelek arra, hogy véleménynyilvánításommal ne sértsek meg másokat.
4. Konfliktusban képes vagyok kompromisszumokra.
5. Ha valaki bajban van, szívesen segítek és mindenben támogatom.
6. Próbálok mindig igazságosan bánni másokkal.
7. A csapatmunkát többre értékelem a stréberségnél – szerintem csak így lehet valaki sikeres.
8. Tiszteletben tartom mások véleményét, még ha nem is értek vele egyet.
9. Általában nyitott, könnyen kezelhető vagyok, akivel könnyen kijönnek.
10. El tudom fogadni, hogy valaki másképpen végzi a feladatait, mint én.
11. Meg tudok bocsátani azoknak, akik igazságtalanul bántak velem.
12. Először mindenkit megbízok.
13. Sikereimről és eredményeimről nem beszélek sokat.
14. Ha valaki bajban van, állandóan azon töröm a fejemet, hogy hogyan segíthetnék.
15. Szeretem megoldani és nem kikerülni a konfliktusokat.

Van, akivel mindenki könnyen kijön és van, aki mindenkit az örületbe kerget. A tesztből megtudhatod, hogy te milyen vagy. Néhány tipp mielőtt nekilátnál a válaszadásnak. Próbálg meg néha belebújni mások bőrébe és kitalálni, hogy éppen most hogyan érzik magukat. Ha úgy érzed, mindig mindenben csak neked lehet igazad, akkor gondolkodj el azon, hogy milyen árat fizetsz ezért. Ha konfliktusod támad, úgy oldd meg, hogy ne vádaskodj és ne keress bűnbakot.

15 és 19 pont között: Nehezen vagy kezelhető

Saját véleményed és elvárásaid mindig előtérbe helyezed. Nagyon fontos számodra, hogy mindig igazad legyen, és megvalósíthasd az elképzeléseid. Mások szemében gyakran egoistának, haragtartónak és önfejűnek tűnsz. Nehezen viseled, ha valami nem az elképzeléseid szerint alakul. Persze ez problémákkal jár, hiszen kevesen fogadják el, a legtöbben inkább ellentmondásba lendülnek. Gondolkodj el azon, hogy a „Mi az, amit szeretnél?” alapkérdéshez nem kellene-e hozzátenned egy másikat is: „Mi az, amit a másik szeretne?” Ez még nem jelenti azt, hogy rögtön fel is kellene adnod az elképzeléseid, csak azt, hogy ki kell tágítanod a látóköröd. A sikerekhez egyaránt szükséges, hogy a többi embert elfogadd és komolyan vedd.

Értékelés

20 és 33 pont között: Erős a belső ellenállásod

Az érzékenységed átlagos, mégis gyakran viselkedsz szélsőségesen. Két ellentétes erő munkál benned: néha nagyon nyitott vagy mások felé és elfogadod mások igényeit, vannak viszont olyan pillanatok, amikor felülkerekedik a dühös belső éned. Ilyenkor önfejű, követelőző leszel és gyakran megbántasz másokat. Általában sikerül ismét együttműködnöd és elfogadnod a többi embert, viszont még javítanod kellene viselkedéseden. Ha úgy érzed, hogy a gyengéid támadják, lehet, hogy csak pozitívan viselkedsz a most még nehéznek tűnő szituációkban, és akkor biztosan sikerülni fog a valóságban is leküzdeni a belső ellenállást.

34 és 45 pont között: A béke angyala

Mindenkivel képes vagy megtalálni a hangot. Különösen fontos neked, hogy békés és nyugodt hangulatban élj. Ezért hajlandó vagy kompromisszumot kötni és saját igényeid a háttérbe szorítani. Még arról is lemondasz, hogy saját sikereidről beszélj, hiszen az együttműködés fontosabb neked, mint az egyéniséged. Gyakran játszol közvetítő szerepet, mert képes vagy elsimítani az ellentéteket. De vigyázz, nehogy fontosabbnak érezd mások igényét a sajátodnál! Viselkedésed arra enged következtetni, hogy lelkiileg nagyon erős vagy, így mindenkiel igazságosan tudsz bánni. Gondolkodj el azon, hogy mi valósul meg abból, amit szeretnél, kövesd bátran az elképzeléseid és állj ki a véleményed mellett!

Válaszol: **Bori Mária** pszichológus

„Kedves Bori Mária!

Én egy 14 éves lány vagyok. A szüleim nem olyan régóta engedték meg, hogy a barátnőimmal hétvégén elmenjek diszkóba. Eddig minden nagyon oké volt. Egészen a legutóbbi alkalomig, amikor is egy nagyon helyes srácra lettem figyelmes. A diszkóban táncoltunk, kimentünk a levegőre pihenni egyet. Ott odajött hozzánk ez a srác. Bevallom, jócskán belezúgtam. Bementünk táncolni a lányokkal, azután megint kimentünk, és a srác újra ott volt. Odajött hozzám, és azt mondta, hogy látja, jól érzem magamat, de ő tud egy jó módot arra, hogy még jobban érezzem magam és oldottabb legyek mint most. Azt mondta, hogy szuperul fogom magam érezni. Egy tableta volt nála. Mondta, hogy vegyem be. Elnevettem magam, és azt válaszoltam, hogy nem akarom bevenni. Erre otthagytott. Nagyon szomorú lettem, mert ez a srác nagyon megtetszett, úgy éreztem szerelmes lettem belé. Azon gondolkodom, talán jobb lett volna elfogadni a tablettát, akkor nem így alakultak volna a dolgok. Állandóan arra fiúra gondolok. Kérem segítsen! Jól tettem? Mit tegyek legközelebb?

Dance”

Válasz:

Kedves Dance!

Még ha ebben a pillanatban úgy is tűnik, hogy jobb lett volna elfogadni a felkínált tablettát, tudnod kell, hogy nagyon is helyesen cselekedtél. Azt tetted, amit másoknak is tenniük kellene, egy nagy NEM-et mondani az ilyen kínálatásoknak, függetlenül, hogy tabletáról, füves vagy közönséges cigiről, italról stb. van szó. Jó lenne, ha sokkal többen lennétek ti, akik nemet tudtok mondani az ilyen alakoknak. Általában úgy mennek a dolgok, hogy felkínálják ingyen, egyszerűen, próbáld meg, utána meg már, amikor hiányzik a szer, pénzért adják. Még föl sem ocsúdsz, már azt veszed észre, hogy nem tudsz élni a drog, az élvezeti szer nélkül. És mindent megteszel, hogy megszerezd: lopsz, betörsz, megtámadsz, megversz stb. Sajnos sokkal könnyebben és gyorsabban rá lehet szokni az ilyen szerekre, mint amilyen nehezen lehet leszokni róluk. Szóval, jól tetted, hogy NEM-et mondtál neki, akármilyen helyes srácról is van szó! Biztosan lesz még helyes, szép és kedves srác, akivel kereszteződnek az utaitok, olyan, akik nem akar behúzni semmilyen életveszélyes vagy egészségre káros dologba. Azok a bátor egyének, akik mernek NEM-et mondani az ilyen kihívásoknak. Én neked szívből gratulálok! Csak így tovább!

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizennégy éves lány vagyok. Nagyon tetszenek a piercingek. Én is szeretnék egyet az orromba. Olyan aranyosak, icipicik! A szüleim azonban kerek perec kijelentették, hogy szóba sem jöhet! Ilyen kísérleteket ők nem engedélyeznek, ha csúfítani akarom magamat, tegyem azt, majd ha betöltöttem a 18-at. Mi ebben az olyan különös, soknak már van ilyen testékszere, még a barátaim közül is egyeseknek. Hogyan győzzem meg őket, hogy ettől én még nem leszek rossz lány? Kérem, adjon tanácsot!

Tini 14”

Válasz:

Kedves Tini 14!

Nem biztos, hogy jó lenne, ha tovább győzőgetnéd a szüleidet. Szerintem az erőszakoskodás és az unalmaskodás csak még jobban megszilárdítaná őket a meggyőződésükben. Ha megnéznéd, hogy kik azok, akik orr- vagy más testékszereket hordanak, látnád, nagyon sok van köztük, aki nem illik bele a szülőkből élő „jó gyerek” képébe. Mivel te is az ő szeretett, jó kislányuk vagy, nem nagyon tudnak elképzelni átlukasztott orral, nyelvvel, köldökkel, szemöldökkel stb. Az életben sokszor kompromisszumos megoldásokra törekszünk, próbálj olyan megoldást találni, hogy a kecske is jól lakjon, de a káposzta is megmaradjon! Testésként hordhatsz boka- vagy derékláncot, fülbevalót, nyakéket. Modern, levehető és a tested épsége, szépsége, egészsége is tartósabb lesz. Az ilyen lyukasztatások sokszor fertőzésekkel járnak, és tartós heg is maradhat utána. Lévé, hogy divatról van szó, lehet, hogy egy-két év múlva már nem lesz sikk dolog, és akkor mit kezdesz a sérült bőröddel? A barátok kedvéért pedig nem érdemes kilyukasztani magadat, hisz a barátságot nem ilyen módon kell bizonyítani. Nem attól lesz valaki „menő”. Képzeld el magad 50 év múlva ékszerrel az orrodban! Ugye, muris?

„Kedves Bizalmas!

Én egy 14 és fél éves lány vagyok. Elindultunk az iskolába és az osztályfőnöknőm behívatta a szüleimet. Szóbeli íntőt kaptam, mert befestettem a hajamat. Mi közük van a tanároknak ahhoz, hogy az én hajam milyen színű? Az is gond, ha rövidebb a pólónk. Ránk szólnak, ha ki van a derekunk, köldökünk, ha kilakkoztuk a körmünket.

A szüleim megengedték. Akkor nekik mi a bajuk? Amióta nyolcadikosok lettünk, folyton a házirenddel hozakodik elő az oszi, ami mindent előír, haját, ruhát stb. Van ehhez joguk? Mi erről a véleményed?

Rózszi”

Válasz:

Kedves Rózszi!

Minden iskolának megvan a saját viselkedési szabályzata, amit házirendnek neveznek, de nevezik még viselkedési kódexnek is. A lényeg az, hogy addig, amíg ebbe az iskolába jársz, rád is érvényes az iskola házirendje, viselkedési kódexe. Ezzel meghatározzák az értékrendet, amelyet a fiataloknak szeretnének továbbadni, és lévé, hogy egy nagy közösségnek a része vagy, ez a működési szabályok közé tartozik, különben igencsak kaotikus helyzet alakulna ki. Arról se feledkezz meg, hogy az iskola nemcsak a tanároknak a munkahelye, a diákoké is! Ahogy a felnőtteknek is meg kell felelniük bizonyos munkahelyi előírásoknak, így számotokra is vannak szabályok. Van még egy dolog: Hiszem, hogy nálatok is működik a Diáktanács vagy Diáktanács. Ehhez fordulhatnak a diákok, ha valamilyen ötletük, kezdeményezésük van az iskolai életükkel kapcsolatban. Ha jobban szeretnék tenni az iskolát, hogy a munkahelyük számukra is „jó hely” legyen, ahova szívesen járnak. Általában ők is részt vesznek a házirend kidolgozásában (a tanárokkal és a szülői tanács tagjaival együtt). Kapcsolódj be a Diáktanács munkájába, és te is tevékenyen kiveheted a részed az iskolai légkör kreálásában.

Mókás Pál, a trombitás

Az öreg honvédek háza, amely odakünn áll Budapest határában, a Rákos mezején, a napokban új lakóval szaporodott. Kis targoncán tolt egy fiú maga előtt egy összetöporodott ősz kis emberkét, aki vidáman nézegetett körül, amikor a kocsi az udvar közepén megállott. Akkor lassan talpra állott és bicegve, botorkálva kiszállott a targoncából.

– No, kedves unokám, Jancsi, te most hazamehetsz – mondta a fiúnak. – A nagyapád itt marad ebben a házban.

Eközben előkerült az öreg parancsnok is, aki csodálkozva nézte a nevetgető, vidám öreg emberkét.

– Hát kend kiféle, miféle? – kérdezte.

Az összezsugorodott kis vén ember kiegyenesedett, amint katonás állásba helyezkedett.

– Jelentem alászan, Mókás Pál trombitás. Azelőtt, a nagy időkben lóháton jártam, mert huszár voltam, a Lenkey századában. Most targoncán járok, mert lovam nincs, meg a lábam sem igen bírná már a lovaglást.

– Mókás Pál – dörmögte a parancsnok –, mintha hallottam volna ezt a nevet valaha.

Az öreg emberke csendesen nevetett:

– Könnyen lehetséges, parancsnok uram, hogy hallotta a nevem, mert híres gyerek voltam valamikor.

– Hát ha itt akar maradni, Mókás Pál trombitás, hát itt maradhat – szólott a parancsnok.

– Nem bánják meg, ha idevesznek – felelt az öreg trombitás. – Tán még lehet valami hasznomat venni a ház körül. Érték én mindenhez. Legjobban a tréfacsináláshoz.

Mókás Pál aztán azon kezdte, hogy másnap reggel alighogy megvirradt, trombitálni kezdett a szobája ablakában. A huszár ébresztőt fújta a trombitán, és az öreg honvédek egynémelyike sietve ballagott ki az udvarra.

– Mi az? – kérdezték. – Újra háborúba megyünk?

– Nem – felelt Mókás Pál –, csak azt akartam tudni, hogy melyik volt huszár köztetek, bajtársak. A baka még a másik oldalára fordul, mikor a huszárnak már fújja az ébresztőt. Nem felejtí el a trombitahangot még a huszárló sem, hát még az igazi, vérbeli huszár!

Igy aztán Mókás Pál hamarosan összebarátkozott az öreg bajtársakkal.

Délutánra már olyan jó kedve kerekedett, hogy még azt is elfelejtette, hogy gyöngye, beteg a lába. Egy korhadt faderéken ülve azt magyarázta a körülötte álló öreg bajtársaknak, hogyan ült az igazi Lenkey-huszár a nyeregben.

– Mintha valamennyi odanőtt volna a lovához! – mondogatta. – Hej, de a lovak is tudták, kit visznek a hátukon. A Lenkey-huszár lova se nem csetlett, se nem botlott. Nem is tudjátok ti, mi az igazi huszár.

Az öreg huszárok bólogattak:

– Igaz, igaz, hogy híres gyerekek voltak a Lenkey-huszárok, de hát a többiek is csak voltak valamik.

Mókás Pál hevesen rázta a fejét.

– Nem voltak azok még kismiskák se. Hát még a trombitásuk! Mármost én: magam. Az volt csak a vitéz gyerek. Egyszer Selmecbányán éjszaka belovagolt az ellenség megszállta városnak kellős közepébe, és egymagában megállott a piactér közepén. Éjszaka volt, csak a csillagok ragyogtak. Aztán elővette a kürtjét és belefújta. Az alvó ellenség esze nélkül ugrott fel álmából. Itt vannak a magyarok! Itt vannak a Lenkey-huszárok! – kiáltották. És esze nélkül futott el valamennyi Selmecről. A trombitás egyes-egyedül kiverte az ellenséget a városból.

– Szép dolog – mondta egy öreg katona –, csak hogy ez nem Selmecen történt, hanem Szolnokon.

– Mindegy az! – felelte Mókás Pál.

Mókás Pál dicsősége már annyira megnövekedett, hogy senki se mert neki ellentmondani. Sőt, egy erősebb honvéd arra vállalkozott, hogy majd a vállán hordja a gyöngye lábú Mókás Pált.

– Gyí te, lovam, Palkó lovam! – kiáltotta a trombitás, mikor felkúporodott a hátára. – Hej, az én Muci lovamnak nincs párja – mondogatta, míg az öreg honvéd a szobájába vitte.

De most már nem sokáig tartott Mókás Pál dicsősége.

Egy napon a parancsnok szigorú arccal jelent meg az öreg honvédek között. Írásokat tartott a kezében.

– Mókás Pál – kezdte –, megérkeztek a maga írásai. Kend gyalogos katona volt a szabadságharcban!

Mókás Pál lehajtotta fejét.

– Igaz, de trombitás voltam.

– Téved – felelt a parancsnok. – Dobos volt kend a Damjanich századában. Nem tartotta elég nagy dicsőségnek Damjanich alatt szolgálni?

Mókás Pál most már egészen lehajtotta a fejét.

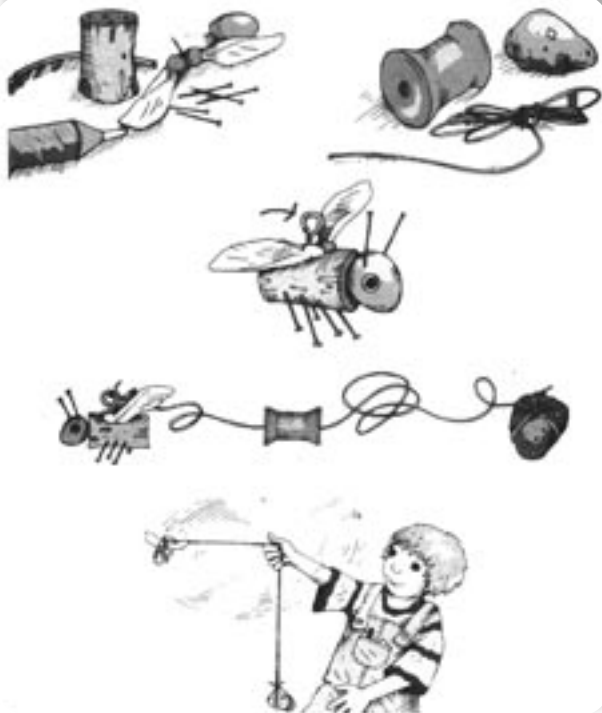
– Bizony nagy dicsőségemnek tartom, hogy Damjanichnál gyalogos voltam, de hát a lábam görbesége miatt nem lehettem huszár. Az is igaz, hogy csak dobos voltam, mert a mellem gyöngye volt a trombitafújáshoz. Pedig egész életemben huszártrombitás szerettem volna lenni!

A parancsnok elmosolyodott.

– No, nem baj, öreg bajtárs. Csak trombitáljon ezentúl is reggelenként.

Krúdy Gyula

Varga Lajos illusztrációja

ZSIBONGÓ

Dugó-dongó

Érdekes játékot készíthettek magatoknak egyszerű anyagok felhasználásával. A dongóhoz szükségetek lesz vékony drótra, ragasztóra, dugóra, egy makkra, egy juharfatermésre és gombostűkre. A porgetéshez kell egy cérnaorsó, spárga és egy nagyobb kavics, nehezeknek.

A rajz szerint állítsátok össze a dongót, a dugóba fűzzétek be a gombostűket, ezek lesznek a lábak, a makkot ragasszátok fel fejnek, tűzzetek bele gombostűből csápok, a juharfatermésből lesznek a szárnyak, végül drótból készíttetek kis kampót, amelyet a hát középebe tűztök. Erre kössétek fel a zsinórt, azt fűzzétek át a cérnaorsón, majd kössétek rá a követ. Az orsónál fogva jó erősen perdítsétek meg, és a kis dongó, akár a valódi, zümmögve röpköd körbe-körbe.

Régen történt

- Bizonyított tény, hogy időszámításunk előtt 10 000 körül cukrot állítottak elő Új-Guineában.

- Az első éték, amelyet sajtnak neveztek, a sumérok földjéről származik, és az időszámításunk előtt 4000-ben rótt ékírásos táblán említették először.

- A rizs termesztésének és fogyasztásának az első írásos emlékek szerint Kínában időszámításunk előtt 2800 körül, Indiában pedig időszámításunk előtt 1500 körül már régi hagyományai voltak.

- Időszámításunk előtt 500 körül egy gazdag görög vacsora vendégei a következő ételsort élvezhették: főtt nyúl mentával, kakukkfűvel ízesítve, sült fűrj, sült pinty illatos olajban tartósítva, bárány vagy vad-disznó nyárson, lisztből készült, mézes borral meglocsolt és szezámaggal megszórta édességek, sós kalács, sajt, füge.

- A honfoglaló magyarok a 9. században a húsok közül leginkább a juhhúst kedvelték.

- Kalandozó őseink egy 10. századi krónika szerint „tüzet raktak a szabad ég alatt, és hatalmas nyársakon forgatva húst sütöttek. A hús másik részét bográcsban főzték puhára.”

- A tányért valamikor a 10. század táján kezdték használni, királyi, főúri udvarokban, és mint ritkán használatos étkezési eszköz, nemesfém, aranyból, ezüsből készült.

- Etiópiában már 1000 körül fogyasztották a kávécsérje főzetét gyógyszerként.

T-z

Illedelmes étkezés

Enni, étkezni naponta kell, ezért figyeljete oda, miként viselkedtek az asztalnál. Sokat írtunk már erről, de úgy érezzük, nem eleget. Fogadjátok meg az alábbi tanácsokat!

Nyitott szájjal fogpiszkálót használni, vagy azt hosszabb ideig a szánkban tartani illetlenség. Evés után mindig használjunk szalvétát, majd azt tegyük a tányérba. Étkezés közben az étellel kell foglalkozni, tehát nem illik olvasni, játszani, öltözni, vetkőzni, és főleg nem másokat molesztálni. Az ízléstelen viccek különösen felháborítóak étkezés közben, de még az úgynevezett szalonképes viccek mesélését is hagyjuk meg étkezés utánra. Az ételre összpontosítsunk, ha valami nem az ízlésünknek megfelelő, azt is tapintatosan közöljük, ne fűzzünk kommentárt az ételhez.

Tartsuk tiszteletben mások ízlését, talán ami nekünk nem jó, másnak még jó lehet. Vendégségben a háziasszonnyal, a szakácsnővel szemben ugyancsak nagy illetlenség, ha nem esszük meg az ételt, ha kritizáljuk, ha undort keltően beszélünk róla. Az asztalnál pedig semmiképpen se csámcsogjunk. Igyekezzünk halkan megrágni az ennielót, csukott szájjal, és amikor tele a szánk a finom falatokkal, akkor ne beszéljünk. Mindezeket a szabályokat ajánlatos otthon, amikor egyedül étkezünk is betartani, mert akkor természetessé válnak, és illedelmes, kultúremler módjára viselkedünk majd társaságban is.

Szólásmagyarázat

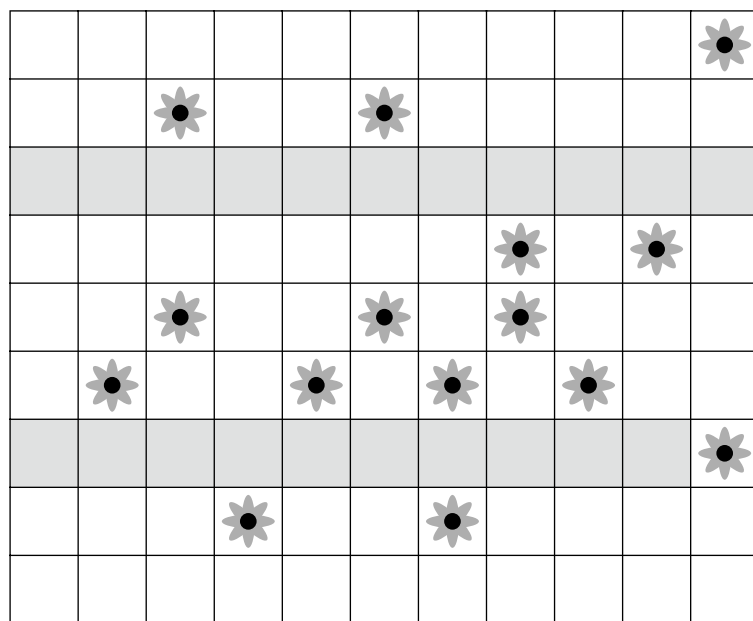
Vérré válik benne, mint barátban a lencse

Akkor szokták mondani, ha szemmel láthatóan jólesik valakinek az étel vagy az ital. Vörösmarty Az elbúsult deák című vígjátékában az egyik szereplő így me-reng: „Hatalmas egy ital. Ez már vérré válik, mint barátban a lencse.”

Valószínűleg Vörösmarty is annak a magyarázatnak az alapján használta, amely szerint egy barátnak nagyon ízlett a lencse, és azt mondta, persze latinul: „vere valet”, ami azt jelenti: igazán jó. Egy latinul nem tudó ember a vere valetet úgy értette, hogy „vérré vált”. A hagyomány szerint ez az eset a szólásmondás forrása.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

- Mi történne, ha levágnák az egyik fülét? – kérdezi a pszichológus a páciensétől.
- Rosszabbul hallanék.
- És ha levágnák a másik fülét is?
- Nem látnék.
- Hogyhogy?

A választ megtudod a rejtvényből, ha berakod a rácsba a megadott szavakat, betűcsoportokat.

Kétbetűsek: ÁL, BZ, EÁ, KA, KO, LI, OD, RG, RÓ, TO.

Hárombetűsek: ÁRP, BÓS, DÉL, ELÉ, TÁE, ÜTÖ, ZRÉ.

Négybetűsek: ÉGÖV, KEPP, ÓVOM, ÖLEB.

Ötbetűsek: ÁLLNI, ÉRMES, ODERA, OVNÁD, RABLÓ, SÓVÁR, ZSELÉ.

Hétbetűsek: GÁTOLOM, ORGONÁL.

Kilencbetűs: HOMOKZSÁK.

Tízbetűs: HORGÁSZBOT.

Tizenegy betűs: KÉPZŐMŰVÉSZ.

Betűrejtvények

1

SZ
E M

2

I
M
R

3

CK
T

2

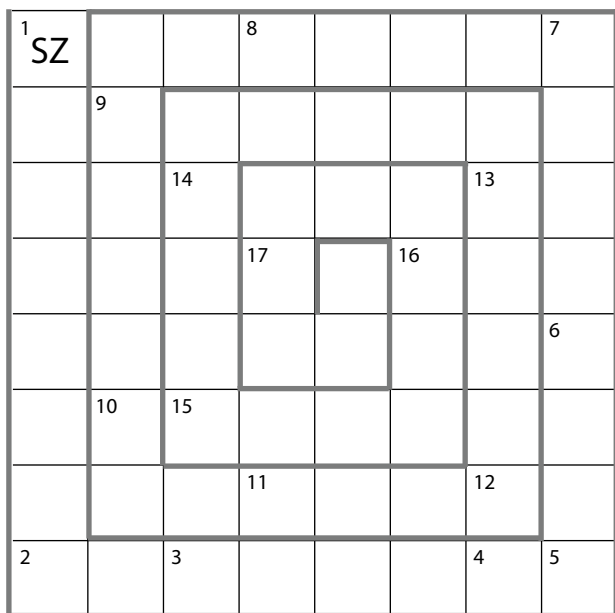
T
NY

Skandináv rejtvény (29.)

Mai rejtvényünkben a Jó Pajtás Zenebona oldalain szereplő, manapság népszerű és áttalatok is kedvelt együttes nevét, valamint egyik dalának címét kell megfejtenetek.

		OROSZ FOLYÓ	EVÉSRE ALK- ALMAS	BECÉZETT FÉRFINÉV	ADRIAI KIKÖTŐ	MOHÓN ISZIK	KÖTŐSZÓ	
		NORD	UDÍTÓ ITAL	NÉVELŐ	AZ EGYIK ISMERETLEN	KÉT RÉSZRE OSZTJA	ÁSVÁNY	
	FARMER- MÁRKA			TEMPUS	RÁNC ILYEN ESET IS VANI!		EME	
	JELEZ A KUTYA			SIET PÁROSAI	IGEKÖTŐ		KÖZÉP- ÉRTÉK	
				NULLA		BEIDÉZ	PELIKÁN VÉGE	
GRAMM	MESEK	HAT KÖZEPE	ELŐD		KÁIN TESTVÉRE		TORMA VÉGEI	
		PÜPÖS ÁLLAT	MAGAM		MERTANI TEST		NŐI NÉV	
ITTRIUM	LATIN KÖTŐSZÓ		ÉSZAK	HEGYI ÁLLAT			LAP BETŰI	
	NITROGÉN		FRISS	FORDÍTVA EZ			SÚROLÓ- POR	
GION NÁNDOR REGÉNYE (ÉK. H.)						GY		K
RÁDIUSZ	ÁDÁM PÁRJA			1050		HÍD KÖZEPE	FÉRFI RUHADARAB	DÉL
	MUTATÓ- SZÓCSKA			50				
			NŐI BECENÉV		VATIKÁN	ÉJFÉL ELŐTT	500	

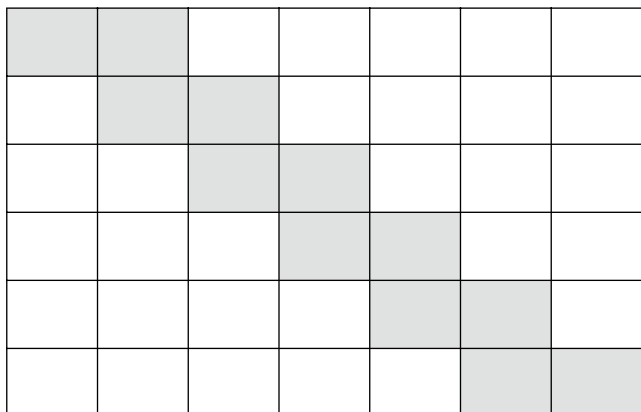
Csigavonalban

Meghatározások: 1. Ez is kell a boldoguláshoz, 2. Női név, 3. Páduai Szent ..., 4. Használja fegyverét, 5. Vigyáz rá, 6. Aroma, 7. Nem vall be semmit, 8. Dolgozat, 9. Kosztolányi-vers, 10. Gyümölcs, 11. Beiktat, 12. Nem tudhat senki róla, 13. Fáradttá tesz, 14. Kugli, 15. Darabokra hullott, 16. Születésnap sümény, 17. A pókok rendjébe tartozó állatka.

Az átlóban egy gyönyörű rovar nevének kell kialakulnia.

Átlóban a megfejtés

ÁTVERI, FONTOL, KATONA, KARTON, KENDER, KOVÁCS, LABANC

A fenti szavakat írd be az ábra függőleges soraiba úgy, hogy az átlóban egy vajdasági író neve alakuljon ki.

Így is, úgy is

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

Meghatározások:

1. Függőzár, 2. Belgrád hegye, 3. Fejfedő, 4. Formai, 5. Trópusi emlős (ék. h.)

A meghatározásokra adott válaszok mind vízszintesen, mind függőlegesen megegyezők.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kertészkedjünk!

1	2	3
R O K	Z A L	D Z É
U * F	D * B	G * L
I A L	B Ö B	Ö S O
4	5	6
M I R	SZ P A	A A I
K * P	K * K	R * A
L U R	Á T O	P K P

A hat négyzetbe egy-egy konyhakerti növény nevét, valamint egy felesleges betűt rejtettünk el. A lóugrás szabályai szerint fejtse! A felesleges betűkből még egy növény nevét olvashatod össze.

Kitöltőcske

ELMÉS, EMESE, GERLE, RÁVER, SÜVEG

Töltsd ki a fenti szavakkal az ábrát vízszintesen úgy, hogy az első oszlopba egy gyümölcs neve, az utolsó oszlopba pedig ennek a gyümölcsnévnek az anagrammja kerüljön.

A 27. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Egész nap kérdezgetem, és mindenki mást mond.

Betűrejtvények

1. katalán, 2. osztrák, 3. maláj, 4. svéd

Anagramma

Lisszabon

Minirejtvény

málnafagyi

Közmondás

Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tűzok.

Se eleje, se vége

Bartók, Kodály

Körszámtan

A keresett szám 81, mert számok négyzetre emelése adja az egymással szemben lévő számokat.

A 27. skandináv rejtvény helyes megfejtése

SE OLDALA, SE FENEKE, MÉGIS MEGÁLL A VÍZ BENNE (felhő).

Könyvjutalmat kap

Horti Varga Kornélia Óbecse

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

HOROSZKÓP

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Csupa jó dolog történik majd veled ezen a héten, ráadásul te magad is így fogod megélni a legapróbb örömeit is. Talán csak nem egy új fiú miatt? Ne hallgass a kételkedőkre! A társas kapcsolatoké lesz a héten a főszerep, vagy egy régi barát tűnik fel a színen a múltból, vagy egy teljesen új barátságot, ismeretséget kötsz majd.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Nagyon szerencsésnek és boldognak érzed majd magad, annak ellenére, hogy esetleg egy csomó hirtelen, váratlan dolog történik veled. Szinte minden megváltozott körülményhez gyorsan alkalmazkods. Ha valaki segít neked, ne felejtse el megköszönni – de ne csak úgy kutyafuttában, hanem igazán, szívből.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Nincs benned semmi veszélyérzet, most úgy érzed, bármit meg mersz tenni, nem félsz a kockázatoktól, sőt, eszedbe sem jut, hogy valami esetleg rosszul sikerülhet. Nem mondom, olyan vagy, mint egy gőzhenger, tényleg keresztül tudod verekedni magad minden akadályon, de azért ne hagyj figyelmen kívül, hogy sokszor nem minden csak rajtad múlik.

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Soha nem szégyen segítséget kérni, ha valamivel nem boldogulsz egyedül, te mégis ritkán kéred mások segítségét. Pedig most jól tennéd, mert te már nem látod a fától az erdőt. Most csak egy kívülről látó objektívan nézni a dolgodat, ráadásul nagyon hasznos információhoz juthatsz általa. Remélhetőleg nem bonyolódott bele semmi gyanúsba, ami pénzzel kapcsolatos. Ha mégis, sajnos ezt most nem fogod megúszni.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Elég sokáig kellett várnod az elismerésre, alig kaptál visszajelzést a munkádról, arról, hogy jól csinálod-e, amit csinálsz. No, most elérkezett a pillanat, megkapod azt, amire annyira vágytál. Csak el ne szállj! Nem riadsz vissza a hangosabb szaváltástól, a veszekedéstől, mert úgy érzed, hogy az őszintén megfogalmazott problémáid, gondolataid meghallgatásra találnak, és hogy végre a másikat elgondolkodtatja a kirohanásod. Ez így is lesz, csak sajnos nem olyan irányban, amire te számítasz.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

Egy csomó minden jól alakulhat a héten, érte ezalatt a sulit, a szerelmet. Sajnos, ehhez a jó szériához irigy emberek is társulnak, számíthatsz egy kis áskálódásra, ellenségeskedésre... Azért, mert neked sokkal gyorsabban jár az agyad, mint a többieknek, még nem kell őket lenézni, pláne nem kell őket megszólalni. Vagy legalább ne olyan lekezelően és türelmetlenül tedd ezt, ahogyan most kikíváncsogna belőled.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Ugyan most még nem úgy tűnik, de minden sikerülni fog, és még a legmerészebb álmaidat is felülmúlja az a siker, ami vár rád, mind a suliban, mind otthon. Majd meglátod, érdemes volt hajtani. Csak azért, mert attól félsz, hogy megbántasz valakit a véleményeddel, még ne fogd vissza magad, igenis mondd el, hogy milyen kifogásaid vannak a kialakult helyzettel kapcsolatban. Ha fontos számodra az illető, akkor azért annyit tegyél meg, hogy szépen becsomagolod a mondanivalódat.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Belebonyolódhatsz valami nem egyszerű helyzetbe, pusztán azért, mert visszaigazolásra vágysz saját személyedet és vonzerődöt illetően. Nemcsak a barátaid, de a szüleid is megpróbálnának erről lebeszélni, de nagyon úgy tűnik, hogy most úgysem hallgatnál senkire. Semmi baj, legközelebb már nem futsz bele ilyen helyzetekbe.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Hihetetlen, ahogy és amilyen hirtelen képes vagy felülbírálni eddigi hozzáállásodat, véleményedet bizonyos dolgokkal kapcsolatban. Ez most, ezen a héten, leginkább a szerelem témaköre. Ez a fajta rugalmasság most kifejezetten a javadat szolgálja, és a döntésed nem fogod megbánni.

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Furcsa tőled ez az ellenségeskedés, hát még ez a pesszimista hozzáállás. A felszín alatt most nagyon komoly változások zajlanak, és nem is baj, ha most nem vágysz emberek közé. A jövő héten azonban lassú változás kezdődik, és egyre többször érzed majd a késztetést, hogy önzetlenül segíts másoknak, másokon.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Valószínűleg a stílusod miatt maradoznak el a barátaid, és sajnos meglehet, hogy egykettő teljesen eltűnik a képből. A feszültség nálad szűrős nyelvvél, kemény megjegyzésekkel párosul, és sajnos megtanulhattad volna már, hogy a szó veszélyes fegyver.

Halak (II. 20.–III. 20.)

Nem kellene mindig minden ellen harcolni, néha hagyhatnád, hogy csak úgy történjenek a dolgok. Mint például most is. Sokkal könnyebben élhetnél az életed, ha megpróbálnád optimistán nézni a különböző szituációkat, és elfogadnád, hogy a rossz is azért történik, hogy te jobb legyél.

A tárgyalóteremben

– Azt mondja meg – kérdezi a bíró –, hogy volt képes ilyen részegen autóba ülni?

– A barátaim segítettek.

Apa csak egy van

Két kisgyermek beszélget.

– Az én apám nagyon jó bácsi – mondja az egyik.

– Nekem mondd? – kérdi a másik. – Találsz még nálunk volt papa.

Kölcsön

– Kérlek, Bélám, adj kölcsön egy ötszázast!

– Már megint? No, jó rendben van, kapsz ötszázast, de ha egy hét múlva nem adod vissza, soha többé egy vasat se látsz tőlem. Rendben?

– Hááát... jó. De akkor már legyen inkább egy ezres!

Kezdő turista

Krovacsek New Yorkba utazik. Amikor megérkezik a reptérre, taxit hív, és így szól a sofőrhez:

– A manhattani Ritz Szállodába legyen szíves!

– Excuse me, I don't understand it – tárja szét a kezét a taxis.

– Ez fura – vakarja meg a fejét Krovacsek –, a filmekben mindig tudnak magyarul.

Résen a poszt

Két rendőr nézi az utcán a kerékpárverseny mezőnyét. Egyikük odaszól az előtte elhaladóknak:

– Sokba fog ez kerülni, fiúk. Huszonhét bicikli lámpa nélkül?!

Ősök

Két arisztokrata beszélget.

– Szóval, az ön őseit a harmadik kereszt hadjáratban mind megölték?

– Igen, négy generáción keresztül a családom teljesen ki volt irtva.

Fazonigazítás

Hosszú hajú férfi bemegy a fodrászatba:

– Úgy vágják, mint legutóbb!

– Sajnálom – mondja a borbély –, én még csak öt éve vagyok itt.

Tükröm, tükröm...

– Igazán büszke lehetek magamra. Hetvenéves múltam, és nincs egy ősz hajszálam sem – mondja nagyapó a tükör előtt, és boldogan simítja végig kopasz fejét.

Engedékeny szülő

– A lányom tegnap lett tizennyolc éves. Nem akartam, hogy vaskalaposnak tartson, ezért megmondtam neki, hogy ezentúl már dohányozhat.

– És hogyan fogadta?

– Nem nagy örömmel. Kijelentette, hogy már egy éve abbahagyta.

Biztos, ami biztos

– Tehát ön három szemüveget visel?

– Igen, hármát. Egyiket messzelátáshoz, a másikat közellátáshoz. A harmadikkal pedig az előző kettőt szoktam keresni.

Őserdőben

Az őserdőben eltévedt férfi reménytelenül bolyong. Egyszer csak azt veszi észre, hogy dárda bennszülöttek veszik körül.

– Végem van! – kiált fel kétségbeesetten.

– Dehogyan van véged! – hallatszik hirtelen fentről egy hang. – Vedd el a törzsfőnöktől a dárdát!

A férfi gyorsan kikapja a törzsfőnök kezéből a dárdát.

– Döfd le a törzsfőnököt!

A férfi minden erejét összeszedve döfi a dárdát a törzsfőnökbe.

– És most?

– Na, most van véged.

Vacsorameghívás

– Pajtikám, akarsz velem vacsorázni?

– Hogyne, nagyon szívesen.

– Akkor menj előre, és mondd meg a feleségednek, hogy este vendég jön!

Karaj

A csontsovány asszony bemegy a hentesüzletbe, és így szól:

– Kérek sertéskarajt két személyre!

– Milyen két személyre? – kérdi a jó húsban lévő hentes. – Olyan két személyre, mint ön, vagy olyanra, mint én?

– Majd az utókor megérti, hogy ez egy bölény!

– Úgyis a falhoz vágom ezt az átkozott órát, és nem megyek iskolába!

Leánykérőben

- Van szerencsém megkérni a kedves lánya kezét?
- Lehetetlen – feleli a lány apja.
- Ha akarja a lányom kezét, el kell vennie az egész lányt.

Leleményes hajósinas

- Kapitány úr! Kapitány úr! – kiabál kétségbeesetten a hajósinas. – Kilyukadt a mentőcsónak!
- Igen? Na, itt az alkalom, hogy ezt a problémát egyedül oldd meg! – feleli a kapitány.
- Pár perc múlva diadalittasan kiált oda az inas:
 - Kapitány úr, megoldottam. Fúrtam egy másik lyukat, hogy legyen hol kifolynia a víznek.

Közepes

- És milyen a gyerekünk? – kérdi Saláta a fia tanárától.
- Hát... Olyan közepes.
- Hogyan kell ezt érteni, tanár úr?
- Úgy, hogy a maga fia nem nagyon okos, és nem kicsit buta.

Hiba

- Neked az a legnagyobb hibád, hogy mindenkinek igazat adsz.
- Igazad van.

Könyvesboltban

- Kérem, megvan önöknél a VIII. Henrik élete?
- Nincsen.
- És a IV. Henrik?
- Az megvan.
- Akkor abból kérek kettőt.

Születés

- Két részeg beszélget.
- Te hol születél? – kérdi az egyik.
- Kórházban.
- Miért, beteg voltál?

Landolás

- A pilótának nem sikerül elsőre letennie a gépet, egy zökkenés után fel kell emelkednie. Újra megkísérli a landolást, de megint nem jön össze a dolog. Harmadszor végre sikerül a leszállás.
- Hölgyeim és uraim! – szól bele a kapitány megkönnyebbülten a mikrofonba.
- Elnézést kérek önöktől, amiért a leszállás nem volt sima. Ugyanakkor gondoljanak arra, hogy csak egy utat fizettek, mégis három landolást kaptak!

Fűnyíró

- Szomszéd, használhatnám a fűnyíró-ját?
- Persze, csak ne vigye ki a kertemből!

Akadály

- Ide figyeljen! – mondja Padlízsnának a munkaközvetítő. – Már vagy tizenöt építkezést ajánlottam magának, de sehol sem kezdett dolgozni! Mi ennek az oka?
- Hát hogy kezdtem volna, ha egyszer mindenütt az volt kiírva, hogy „belépni tilos”?

Nagy utazás

- Jó volt az útjuk Paszuly úr? Merre jártak? Milánó? Róma? Párizs?
- Mit tudom én!? Mindig a feleségemnél voltak a vonatjegyek.

Pironkodó kapitány

- Ahogy az a nemzetközi légiforgalomban szokás, leszállás után a gép kapitánya is mindig odaáll az ajtóba, és megköszöni a kiszálló utasoknak, hogy az ő légitársaságukat választották. Egy alkalommal azonban túlságosan keményen teszi le a gépet, ezért meglehetősen szégyenkezve búcsúzik utasaitól. Egy idős hölgy a köszönésre megáll, és megszólítja:
 - Kapitány úr, elárulna nekem valamit?
 - Parancsoljon, asszonyom!
 - Mi most leszálltunk, vagy lelőttek bennünket?

– De őrmester úr! Határozottan emlékszem, hogy azt mondta, tüzeljek célzottan a kerékre...

– Legalább a tévét kapcsolja be, betörő úr, mielőtt elmegy!

Köszöntjük a 60 éves Jó Pajtást!

Szerdán, szeptember 26-án tartották meg Kishegyesen a Csépe Imre-napokhoz kötődő Aranyeső vers- és prózamondó verseny közszéji döntőjét. Ezúttal a prózamondás volt napirenden: a Jó Pajtás-jubileumhoz kapcsolódóan a lap régebbi számaiból válogatott szövegeket mondták a versenyzők. A döntő előtt a díszvendég, Fodor Pál, kishegyesi szülöttje, a Jó Pajtás (pontosabban elődje, a Pionírújság) egykori főszerkesztője (1950-től 1952-ig) mesélt a lapcsinálás titkairól a háború utáni nehéz időkben. Lennert Géza, a lap mostani szerkesztője a mai Jó Pajtásról szólt (mellesleg: teljesen fölöslegesen, hiszen a teremben levő összes gyerek régi pajtása és olvasója lapunknak)... A verseny legjobbjai okleveleket, a többiek emléklapot kaptak, s mindannyian szerény könyvjutalmat is. Végül pedig a bíráló bizottság (P. Náray Éva, a Topolyai Könyvtár igazgatója, Kormos Irén versmondó és Lennert Géza, a Jó Pajtás képviselőjeként) elnöke értékelte a versenyt, a főlépőkről pedig egy közös fotót is készítettünk, hogy ti is láthassátok őket. L.G.

Kiejtés és szómagyarázat

Itt találjátok a képregény szövegében előforduló nevek és szavak helyes kiejtését, valamint a szómagyarázatot

khiton = kiton (görögül a mai ingnek megfelelő alsóruha)

titánok: Uranosz és Gaiai (az Ég és a Föld istene és istennője) hét fia és hét lánya, illetve ezeknek gyermekei és unokái

Aracs-díj átadás

Múlt pénteken 18 órai kezdettel a szabadkai Városháza dísztermében az Aracs Társadalmi Szervezet díjátadó ünnepségére került sor. Az immár hatodszor kiosztott Aracs-Főnix-díjat **Böjte Csaba** dévai ferences atya kapta, az Aracs-díj idei kitüntetettjei **Andrási Attila** rendező és **Mirnic Károly** szociológus, az Aracs-érmet pedig **Molnár Rózsa** pedagógusnak, segédlelkésznek, **Nagy Istvánnak**, a Vajdasági Magyar Folklórközpont elnökének és **nak**, a folklórközpont titkárnak ítélte oda a bizottság. A díjakat **Hajnal Jenő**, a bizottság elnöke adta át. Ünnepi köszöntőt mondott **dr. Gubás Jenő**, az Aracs Társadalmi Szervezet elnöke. Az ünnepi műsor keretében **Péter Ferenc** szabadkai színművész Wass Albert: A világ és a vége színpadi mű monológrezsétjét adta elő, Mécs László Vád- és védőbeszédét pedig **Domány Zoltán** zentai előadóművész előadásában hallhatta a közönség. Közreműködött az óbcesei **A Prima Vista** verséneklő együttes.

Gratulálunk a díjazottaknak, kiemelten pedig a Vajdasági Magyar Folklórközpont vezetőinek, akik munkájukkal számos vajdasági magyar gyermeket, köztük Jó Pajtás- és Mézeskalács-olvasót mozgatnak meg és nevelnek népünk hagyományainak és népművészetének tiszteletére, illetve gyakorlására!

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matica srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásiügyi,
Tájékoztatói, Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024)555-765 Karadjorje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
60 ÉVES

Vajdasági magyar gyermekek lap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Megbízott főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: jopajtas.szerk@magyar-szo.co.yu és amicus@nadlanu.com ■